

RNDr. Alena Dubcová, CSc., Novomeského, 75, 949 12 Nitra, odborne spôsobilá osoba
zapísaná v zozname odborne spôsobilých osôb na posudzovanie vplyvov činností na životné
prostredie pod č. 657/2017/OPV 2r, 3o

Odborný posudok
pre vydanie záverečného stanoviska z posúdenia strategického dokumentu
vypracovaný v zmysle §13 zákona NR SR č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné
prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov pre

**SPRÁVA O HODNOTENÍ ÚZEMNO PLÁNOVACEJ DOKUMENTÁCIE
ÚZEMNÝ PLÁN OBCE MACHULINCE – NÁVRH RIEŠENIA**

december, 2023

OBSAH:

1. ZÁKLADNÉ INFORMÁCIE SÚVISIACE S POSUDZOVANÍM SPRÁVY O HODNOTENÍ VPLYVOV NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE ÚZEMNÉHO PLÁNU OBCE MACHULINCE – NÁVRH RIEŠENIA

- 1.1. Základné údaje o obstarávateľovi strategického dokumentu
- 1.2. Základné údaje o strategickom dokumente a spracovateľovi
- 1.3. Dotknuté obce
- 1.4. Dotknuté orgány
- 1.5. Schvaľujúci orgán
- 1.6. Vyjadrenie o vplyvoch územnoplánovacej dokumentácie presahujúcich štátne hranice

2. VYPRACOVANIE ODBORNÉHO POSUDKU PODĽA § 13 ZÁKONA

- 2.1. Základné informácie o odborne spôsobilej osobe
- 2.2. Dôvod vypracovania odborného posudku
- 2.3. Postup a metódy vypracovania odborného posudku
- 2.4. Dokumenty a podklady využité pri spracovaní odborného posudku

3. VYHODNOTENIE NAVRHOVANEJ ČINNOSTI PODĽA §36 ZÁKONA 24/2006 Z.Z. ODS. 6 A 7

- 3.1 Vyhodnotenie úplnosti Správy o hodnotení strategického dokumentu
 - 3.1.1 Základné údaje
 - 3.1.1.1. Základné údaje o obstarávateľovi
 - 3.1.1.2. Základné údaje o územnoplánovacej dokumentácii
 - 3.1.2. Vyhodnotenie úplnosti údajov o priamych a nepriamych vplyvoch územno-plánovacej dokumentácie na životné prostredie vrátane zdravia
 - 3.1.2.1. Údaje o vstupoch
 - 3.1.2.2. Údaje o výstupoch
 - 3.1.3. Vyhodnotenie úplnosti komplexnej charakteristiky a hodnotenia vplyvov na životné prostredie
 - 3.1.3.1. Vymedzenie hraníc dotknutého územia
 - 3.1.3.2. Charakteristika súčasného stavu životného prostredia dotknutého územia podľa stupňa územnoplánovacej dokumentácie
 - 3.1.3.3. Hodnotenie predpokladaných vplyvov územnoplánovacej dokumentácie na životné prostredie vrátane zdravia a odhad ich významnosti podľa stupňa územnoplánovacej dokumentácie
 - 3.1.4. Navrhované opatrenia na prevenciu, elimináciu, minimalizáciu a kompenzáciu vplyvov na životné prostredie a zdravie
 - 3.1.5. Porovnanie variantov zohľadňujúcich ciele a geografický rozmer strategického dokumentu vrátane porovnania v dvoch alternatívach
 - 3.1.6. Metódy použité v procese hodnotenia vplyvov územnoplánovacej dokumentácie na životné prostredie a zdravie a spôsob a zdroje získavania údajov o súčasnom stave životného prostredia a zdravia
 - 3.1.7. Nedostatky a neurčitosti v poznatkoch, ktoré sa vyskytli pri vypracúvaní správy o hodnotení
 - 3.1.8. Všeobecne záverečné zhrnutie
 - 3.1.9. Zoznam riešiteľov a organizácií, ktoré sa na vypracovaní správy o hodnotení podieľali
 - 3.1.10. Zoznam doplňujúcich analytických správ a štúdií, ktoré sú k dispozícii u navrhovateľa a ktoré boli podkladom na vypracovanie Správy o hodnotení
- 3.2. Vyhodnotenie stanovísk dotknutých a príslušných orgánov a zainteresovanej verejnosti podľa § 12 zákona a stanovenie ich opodstatnenosti

3.2.1. Stanovenie opodstatnenosti pripomienok k „Správe o hodnotení a strategického dokumentu Územný plán obce Machulince – Návrh riešenia"

4. PRIEBEH PROCESU POSUDZOVANIA

4.1. Vecný a časový harmonogram prípravy a schvaľovania strategického dokumentu

5. ZÁVEREČNÉ STANOVISKO

6. PRÍLOHA Č. 6 K ZÁKONU Č. 24/2006 Z. Z. – NÁVRH ZÁVEREČNÉHO STANOVISKA Z POSÚDENIA STRATEGICKÉHO DOKUMENTU

1. ZÁKLADNÉ INFORMÁCIE SÚVISIACE S POSUDZOVANÍM SPRÁVY O HODNOTENÍ VPLYVOV NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE ÚZEMNÉHO PLÁNU OBCE MACHULINCE NÁVRH RIEŠENIA

1.1. Základné údaje o obstarávateľovi strategického dokumentu:

Obstarávateľ strategického dokumentu: Obec Machulince
Identifikačné číslo 500500
Adresa: Obecný úrad Machulince
Hlavná č. 115/6
951 93 Machulince

Oprávnený zástupca obstarávateľa: Bohumil Bielik – starosta obce
Obecný úrad Machulince
Hlavná č. 115/6
951 93 Machulince

Kontakt: starosta obce: 037/630 17 22
e-mail: info@obecmachulince.sk
web: <https://www.obecmachulince.sk/>

Odborne spôsobilá osoba pre obstarávanie ÚPD a ÚPP:

Ing. Margita Ficsová
Krajná 58, 940 55 Nové Zámky
registračné číslo: 406
tel.: 0903 122 190
e-mail: ficzovam@gmail.com

1.2. Základné informácie o strategickom dokumente a spracovateľovi

Názov: SPRÁVA O HODNOTENÍ STRATEGICKÉHO DOKUMENTU - ÚZEMNÝ PLÁN OBCE MACHULINCE – NÁVRH RIEŠENIA

Spracovateľ Správy o hodnotení: NEUTRA - Architektonický ateliér
Ing. arch. Peter Mizia
Farská 1
949 01 Nitra
Kontakt: t. č.: 0905 277 234
e-mail: peter.mizia@gmail.com

Predmet hodnotenia:

ÚZEMNÝ PLÁN OBCE MACHULINCE – NÁVRH RIEŠENIA a SPRÁVA O HODNOTENÍ STRATEGICKÉHO DOKUMENTU UPN OBCE MACHULINCE – NÁVRH RIEŠENIA (podľa prílohy č. 5 zákona č. 24/2006 Z. z.)

Hlavný cieľ:

Hlavným cieľom vypracovania Územného plánu obce Machulince je zabezpečiť pre samosprávny orgán obce záväzný územnoplánovací dokument, ktorý bude regulačným nástrojom rozvoja obce pre návrhové obdobie. Jeho vypracovaním obec získa územnoplánovací dokument, ktorý obsahuje najnovšie požiadavky a potreby pre harmonický a

koordinovaný rozvoj jej územia. Strategickým dokumentom sa zároveň vytvoria podmienky pre súlad všetkých činností v území s osobitným zreteľom na starostlivosť o životné prostredie, dosiahnutie ekologickej rovnováhy a zabezpečenie trvalo udržateľného rozvoja, na šetrné využívanie prírodných zdrojov a na zachovanie prírodných, civilizačných a kultúrnych hodnôt v obci.

ÚPN obce Machulince bude riešený v súlade s ÚPN regiónu Nitrianskeho kraja a jeho záväznou časťou.

1.3. Dotknuté obce: Obyce, Hostie, Topoľčianky, obec Žitavany - k. ú. Opatovce a k. ú. Kňažice

1.4. Dotknuté orgány

Dotknutými subjektmi pri spracovaní, prerokovaní a schvaľovaní územnoplánovacej dokumentácie obce sú orgány vyplývajúce z §140a zákona č. 50/1976 Zb. v znení neskorších predpisov:

- Ministerstvo životného prostredia SR, Sekcia ochrany prírody, biodiverzity a krajiny, Námestie Ľudovíta Štúra 1, 812 35 Bratislava
- Ministerstvo životného prostredia, Sekcia geológie a prírodných zdrojov, odbor štátnej geologickej správy, Námestie Ľ. Štúra 1, 812 35 Bratislava
- Úrad Nitrianskeho samosprávneho kraja, odbor strategických činností, Rázusova 2A, 949 01 Nitra
- Okresný úrad Nitra, odbor výstavby a bytovej politiky, J. Vuruma 1, 949 01 Nitra
- OU Nitra, odbor opravných prostriedkov, pozemkový referát, Štefánikova trieda č. 69, 949 01 Nitra
- OÚ Nitra, odbor cestnej dopravy a pozemných komunikácií, Štefánikova tr. 69, 949 01 Nitra
- OÚ Zlaté Moravce, odbor krízového riadenia, Sládkovičova č.3, Zlaté Moravce 953 01
- Štátna ochrana prírody, Správa CHKO Ponitrie, Samova 3, 949 01 Nitra 1
- OÚ Nitra, odbor starostlivosti o životné prostredie, oddelenie štátnej správy vôd a vybraných zložiek životného prostredia kraja, Štefánikova tr. 69, 949 01 Nitra
- OÚ Zlaté Moravce, odbor starostlivosti o životné prostredie, Sládkovičova č.3, Zlaté Moravce 953 01
- Regionálny úrad verejného zdravotníctva Nitra, Štefánikova ul. 58, 949 63 Nitra
- Okresné riaditeľstvo Hasičského a záchranného zboru v Zlatých Moravciach, 1. mája 1/A, 953 01 Zlaté Moravce 1
- Mesto Zlaté Moravce, 1. mája 2, 953 01 Zlaté Moravce
- Obec Obyce, Cintorínska 229, 951 95 Obyce
- Obec Jedľové Kostolany, č. 297, 951 96 Jedľové Kostolany
- Obec Hostie, Hostie 1, 951 94 Hostie
- Obec Žitavany, Športová 5, 951 97 Žitavany
- Obec Topoľčianky, Hlavná 114, 951 93 Topoľčianky

Dotknutými subjektmi pri spracovaní, prerokovaní a schvaľovaní územnoplánovacej dokumentácie obce sú orgány podľa §140a zákona č. 50/1976 Zb. v znení neskorších predpisov.

1.5. Schvaľujúci orgán: Obecné zastupiteľstvo obce Machulince (§26 ods. 3 stavebného zákona)

1.6. Vyjadrenie o vplyvoch územnoplánovacej dokumentácie presahujúcich štátne hranice.

Vzhľadom na charakter, rozsah a obsah strategického dokumentu Územný plán obce Machulince - návrh sa nepredpokladajú negatívnych vplyvov na životné prostredie susedného štátu.

2. VYPRACOVANIE ODBORNÉHO POSUDKU PODĽA § 13 ZÁKONA

2.1 Základné informácie o odborne spôsobilej osobe:

doc. RNDr. Alena Dubcová, CSc.

číslo osvedčenia: 657/2017/OPV

odbor, oblasť činnosti: 2r, 3o

2.2. Dôvod vypracovania odborného posudku

Dôvodom vypracovania odborného posudku je rozhodnutie Okresného úradu Zlaté Moravce, odbor starostlivosti o životné prostredie v zmysle § 13 ods. 4 zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, oznámené listom č. OU-ZM-OSZP-2023/000085-046 zo dňa 05. 12. 2023. Predmetom odborného posudku je Správa o hodnotení strategického dokumentu „Územný plán Obce Machulince - návrh“ (ďalej len Správa o hodnotení) podľa § 13 ods 4 zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

Odborný posudok je spracovaný v zmysle § 13 ods. 8 zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o posudzovaní“).

2.3. Postup a metódy vypracovania odborného posudku

Pred vypracovaním odborného posudku najprv boli preštudované podklady a preštudovaná dokumentácia (pozri 2.4 Dokumenty a podklady využité pri spracovaní odborného posudku) a následne bola uskutočnená komplexná analýza tejto správy podľa cieľov posudku:

- vyhodnotenie úplnosti Správy o hodnotení strategického dokumentu,
- vyhodnotenie úplnosti zistenia kladných a záporných vplyvov strategického dokumentu na životné prostredie vrátane ich vzájomného pôsobenia,
- vyhodnotenie stanovísk dotknutých orgánov, dotknutej obce a verejnosti podľa § 12 zákona,
- vyhodnotenie použitých metód hodnotenia a úplnosti vstupných informácií,
- vyhodnotenie variantov riešenia strategického dokumentu,
- vyhodnotenie návrhu opatrení a podmienok na vylúčenie alebo zníženie nepriaznivých vplyvov strategického dokumentu,
- stanoviská podľa § 12,
- návrh záverečného stanoviska.

V priebehu spracovania odborného posudku, spracovateľ odborného posudku konzultoval odborné detaily s odborníkmi a obstarávateľom UPD.

Posudok obsahuje tiež návrh záverečného stanoviska v zmysle §13 ods. 9 zákona o posudzovaní, bez ktorého nemôže schvaľujúci orgán schváliť strategický dokument.

2.4 Dokumenty a podklady využité pri spracovaní odborného posudku

- Pre vypracovanie odborného posudku boli použité nasledovné dokumenty:
- Zadanie pre Územný plán obce Machulince schválené uznesením č. 2023/2-4, na 2 zasadnutí obecného zastupiteľstva dňa 13.01.2023 v obci Machulince,
- Strategický dokument „Územný plán obce Machulince – návrh“,

- Správa o hodnotení územnoplánovacej dokumentácie - „Územný plán obce Machulince - návrh“,
- Oznámenie o strategickom dokumente „Územného plánu obce Machulince - návrh“
- Rozsah hodnotenia strategického dokumentu „Územný plán obce Machulince“ č. OU-ZM-OSZP-2022/001417 zo dňa 30. 12. 2022,
- Stanoviská dotknutých orgánov a dotknutých obcí k Správe o hodnotení alebo doručené stanoviská z prerokovania správy o hodnotení,
- Záznam z verejného prerokovania „Územného plánu obce Machulince - návrh“ a Správy o hodnotení vplyvov na životné prostredie strategického dokumentu 28. 11. 2023

Ďalšie podklady:

- Atlas krajiny SR,
- Regionálny územný systém ekologickej stability okresu Zlaté Moravce,
- Údaje zo Štatistického úradu SR, pôdny portál,
- Enviroportál,
- SHMÚ a ďalšie,
- Územný plán regiónu Nitrianskeho kraja
- Metodická príručka spracovateľa odborného posudku v procese posudzovania vplyvov na životné prostredie a iné.

3 VYHODNOTENIE NAVRHOVANEJ ČINNOSTI PODĽA §36 ZÁKONA 24/2006 Z.Z. ODS. 6 A 7

3.1 Vyhodnotenie úplnosti Správy o hodnotení strategického dokumentu

Predložená Správa o hodnotení vplyvov na životné prostredie strategického dokumentu „Územný plán obce Machulince - návrh“ (ďalej len „Správa o hodnotení“) podľa zákona č. 24/2006 Z. z., prílohy č. 5 bola spracovaná podľa všeobecného rámca pre obsah a štruktúru Správy o hodnotení územnoplánovacej dokumentácie. Jej spracovateľom bol architektonický ateliér NEUTRA, Farská 1, 949 01 Nitra zastúpený Ing. arch. Petrom Miziom.

Správa o hodnotení vplyvov na životné prostredie ÚPN obce Machulince je tvorená z textovej časti, ktorá má 76 strán a je vhodne doplnená tabuľkami. Po formálnej stránke dosahuje dobrú úroveň. Obsah, štruktúra a hĺbka spracovania dokumentu zodpovedajú potrebám posúdenia. Na základe porovnania štruktúry kapitol Správy o hodnotení so štruktúrou kapitol stanovenou podľa prílohy č. 5 zákona č. 24/2006 Z. z. v znení neskorších predpisov stanovený obsah a rozsah bol dodržaný. Správa o hodnotení bola predložená v zákonom stanovenom termíne.

Strategický dokument „Územný plán obce Machulince - návrh“ bol spracovaný v jednom variante, s uvedením odôvodnenia výberu optimálneho variantu, ktorý sa porovnáva s nulovým variantom, t. j. nerozvojovým návrhom ÚPN obce.

Správa o hodnotení obsahuje veľké množstvo faktografických údajov o dotknutom území a z tohto dôvodu nie je možné overiť správnosť a aktuálnosť všetkých dát. V práci sa vyskytujú určité nepresnosti, čo jej kvalitu a obsah neznižujú.

Štruktúra odborného posudku vychádza z jednotnej štruktúry odborného posudku:

3.1.1 Základné údaje

3.1.1.1 Základné údaje o obstarávateľovi

1. Označenie
2. Sídlo
3. Kontaktné údaje oprávneného zástupcu obstarávateľa
4. Kontaktné údaje osoba s odbornou spôsobilosťou na obstarávanie UPP a UPD

3.1.1.2. Základné údaje o územnoplánovacej dokumentácii

1. Názov
2. Územie (kraj, okres, obec, katastrálne územie).
3. Dotknuté obce
4. Dotknuté orgány
5. Schvaľujúci orgán
6. Vyjadrenie o vplyvoch územnoplánovacej dokumentácie presahujúcich štátne hranice

Základné dáta sú spracované úplne, obsahujú všetky relevantné údaje o obstarávateľovi ako aj o územnoplánovacej dokumentácii, dotknutých subjektoch, atď.

3.1.2. Vyhodnotenie úplnosti údajov o priamych a nepriamych vplyvoch územnoplánovacej dokumentácie na životné prostredie vrátane zdravia

3.1.2.1. Údaje o vstupoch

- Pôda - záber pôdy celkom, z toho zastavané územie (ha, poľnohospodárska pôda, lesné pozemky, bonita), z toho dočasný a trvalý záber.
- Voda, z toho voda pitná, úžitková, zdroj vody (verejný vodovod, povrchový zdroj, iný), odkanalizovanie.
- Suroviny - druh, spôsob získavania.
- Energetické zdroje - druh, spotreba.
- Nároky na dopravu a inú infraštruktúru.

3.1.2.2. Údaje o výstupoch

- Ovzdušie - hlavné zdroje znečistenia ovzdušia (stacionárne, mobilné), kvalitatívna a kvantitatívna charakteristika emisií, spôsob zachytávania emisií, spôsob merania emisií.
- Voda - celkové množstvo, druh a kvalitatívne ukazovatele vypúšťaných odpadových vôd, miesto vypúšťania (recipient, verejná kanalizácia, čistiareň odpadových vôd), zdroj vzniku odpadových vôd, spôsob nakladania.
- Odpady - celkové množstvo (t/rok), spôsob nakladania s odpadmi.
- Hluk a vibrácie (zdroje, intenzita).
- Žiarenie a iné fyzikálne polia (tepelné, magnetické a iné - zdroj a intenzita).
- Doplnujúce údaje (napr. významné terénne úpravy a zásahy do krajiny).

Údaje o vstupoch a **Údaje o výstupoch** sú spracované podľa jednotlivých komponentov na požadovanej úrovni.

V údajoch o vstupoch sú spracované dáta o pôde, vode, surovinách, energetických zdrojoch a o doprave a inej infraštruktúre.

V pôde sú spracované informácie o veľkosti a využití **pôdneho fondu** v členení na poľnohospodársku s nepoľnohospodársku pôdu a ich členenie. Zároveň charakterizuje pôdy podľa BPEJ.

V časti **voda** sa zaoberá zásobovaním pitnou vodou vlastným vodovodom o dĺžke 5,746 km. Zdrojom vody pre vodojem Machulince je studňa HZM-4, ktorá zásobuje vodou vodovod. Pásmo ochrany vodného zdroja PHO I° je vymedzené oplotením vodného zdroja o rozmeroch 70x70 m. Vodovodná sieť je navrhovaná ako okružná sieť v kombinácii s vetvovou sieťou, s čo najväčšou mierou zokruhovania vodovodnej siete. Voda je komplexne spracovaná a doplnená výpočtami potreby vody pre 1 742 obyvateľov.

V obci Machulince je vybudovaná delená gravitačná splašková stoková sieť v celkovej dĺžke 6346,04 km a päť čerpacích staníc splaškových odpadových vôd s výtlačným potrubím celkovej dĺžky 773,46 m. Splaškové vody sú odvádzané do miestnej ČOV Machulince (3 000 EO), kde dochádza k mechanicko-biologickému čisteniu s vyústením prečistených vôd do vodného toku Žitava. Pre navrhovaný počet obyvateľov je vypočítané aj množstvo odpadových vôd prijímaného do kanalizačnej siete. Ďalej v tejto časti sú analyzované zavlažovacie a hydromelioračné zariadenia.

Banský zákon vymedzuje rozdelenie **nerastov** na výhradné ložiská, ktoré tvoria nerastné bohatstvo vo vlastníctve štátu a ložiská nevýhradných nerastov, ktoré sú súčasťou pozemku. Podľa Štátneho geologického ústavu Dionýza Štúra (ŠGÚDŠ) v katastrálnom území sú evidované:

- výhradné ložisko CHLU - 477 s určeným chráneným ložiskovým územím (CHLÚ) a dobývacím priestorom (DP), stavebný kameň, KAS, a.s., Zlaté Moravce
- výhradné ložisko CHLU - 243 Machulince s určeným chráneným ložiskovým územím (CHLÚ) a dobývacím priestorom (DP), tehliarske suroviny, organizácia neurčená
- ložiská nevyhradeného nerastu (LNN) - 4708 - Machulince II. (odhadom - preskúmanosť), stavebný kameň, KAM - ON, Machulince II,
- ložiská nevyhradeného nerastu (LNN) - 4647 - Machulince, stavebný kameň, KAM - ON, Machulince.

V území obce Machulince sú tiež evidované 4 skládky odpadov a **environmentálna záťaž**. V predmetnom území je zaregistrovaný výskyt zosuvu. Územie Machuliniec patrí do rájónu potenciálne nestabilných až nestabilných území. Územie je citlivé na väčšie antropogénne zásahy. Vhodnosť a podmienky stavebného využitia územia s výskytom stabilizovaných zosuvov je potrebné posúdiť a overiť inžinierskogeologickým prieskumom.

Obec leží v oblasti nízkeho až **stredného radónového rizika**. Stredné radónové riziko môže negatívne ovplyvniť možnosti ďalšieho využitia územia. Vhodnosť a podmienky stavebného využitia územia s výskytom stredného radónového rizika je potrebné posúdiť podľa zákona č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a vyhlášky č. 98/2018 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o obmedzovaní ožiarenia pracovníkov a obyvateľov z prírodných zdrojov ionizujúceho žiarenia. Podľa mapového portálu ŠGÚDŠ v predmetnom území nie sú evidované referenčné plochy radónového rizika a ani prognózy zvýšeného radónového rizika (eU nad 4 ppm).

Ďalšími vstupmi Územného plánu obce Machulince - návrh sú **energetické zdroje**, zamerané najmä na zásobovanie, rozvod elektrickej energie a plynu. Obec je celoplošne plynofikovaná. ÚPN poskytuje riešenie plynifikácie rozšírením existujúcich o nové plynovodné úseky s návrhom ochranných a bezpečnostných pásiem. Podrobne je spracovaná aj analýza nárokov na dopravu a inú infraštruktúru. Za hlavnú cestnú komunikáciu sa považuje cesta III/1622, ktorá spája obec s okresným mestom Zlaté Moravce a cesta III/1620 Machulince - Topoľčianky. Organizácia vnútornej dopravy obce je založená na vytvorení siete miestnych komunikácií organizovaných podľa dôležitosti, napojených na cesty III. triedy. Zároveň sú v návrhu ÚPD charakterizované aj ostatné druhy dopravy (cestná hromadná doprava, cyklistická, letecká, železničná doprava) ako i výpočet hluku z dopravy.

Údaje o výstupoch sú spracované podľa zložiek - ovzdušie, voda, odpady, hluk a vibrácia, žiarenie a iné fyzikálne polia, dopĺňujúce údaje.

Veľké ani stredné zdroje znečistenia **ovzdušia** sa v obci nenachádzajú. Zdrojmi znečistenia ovzdušia v území obce sú: automobilová doprava na cestách III. triedy, ako aj na miestnych komunikáciách, výroba tepla v domácnostiach a vo výrobných a obslužných prevádzkach, výrobné prevádzky v okolitých mestách Zlaté Moravce, Topoľčany, Partizánske.

Hluk a vibrácia nepriaznivo pôsobia a zhoršujú kvalitu životného prostredia. Zdrojom hluku a vibrácií je doprava.

Obec disponuje zberom komunálneho odpadu v smetných nádobách a jeho pravidelným odvozom. Komunálny odpad v obci je vyvázaný na regionálnu skládku tuhého komunálneho odpadu. V Územnom pláne obce Machulince - návrh sa predpokladá vznik zberného dvora - separovaný zber úžitkových zložiek z komunálneho odpadu, vrátane separácie problémových látok (ÚPC O).

Na základe registra skládok Štátneho geologického ústavu Dionýza Štúra sú v obci evidované štyri skládky upravené (prekrytie, terénne úpravy a pod.) - upravená skládka 1 (registračné číslo: 8649), upravená skládka 2 (registračné číslo: 1621), upravená skládka 3 (registračné číslo: 1615), upravená skládka 4 (registračné číslo: 1622). Ďalej sa tu nachádzajú dve opustené skládky bez prekrytia - nelegálna skládka (registračné číslo: 1616) a nelegálna skládka (registračné číslo: 1688).

V obci sa vyskytuje pravdepodobná environmentálna záťaž - ZM (005) / Machulince - skládka PO (časť Píla, ktorá predstavuje skládku priemyselného odpadu).

Vhodnosť a podmienky prípadného využitia územia s výskytom environmentálnej záťaže bude potrebné posúdiť a overiť geologickým prieskumom životného prostredia.

Doplňujúce údaje (napr. významné terénne úpravy a zásahy do krajiny) nie sú v obci registrované. Podľa Štátneho geologického ústavu Dionýza Štúra sú v území obce registrované **zosuvy a nie sú registrované ani staré banské diela** a ani nie je určené prieskumné územie pre vyhradený nerast. V území je potrebné rešpektovať jestvujúce rigoly.

Jednotlivé vstupy a výstupy vychádzajú z aktuálnej situácie. Každý vstup a výstup obsahuje popis súčasnej situácie ako aj konkrétne výhľadové stavy a návrhy rozvoja resp. budúce zámery.

3.1.3. Vyhodnotenie úplnosti komplexnej charakteristiky a hodnotenia vplyvov na životné prostredie vrátane zdravia

3.1.3.1. Vymedzenie hraníc dotknutého územia

Strategický dokument je spracovaný pre vidiecku obec Machulince, ktorá sa nachádza v okrese Zlaté Moravce v Nitrianskom samosprávnom kraji. Obec s počtom obyvateľov 1 108 obyvateľov (r. 2022) **patrí k stredne veľkým obciam Slovenska**. Zaberá plochu 942 118 ha. Priemerná hustota obyvateľov je 117,55 obyvateľov na km². Obec susedí so 4 obcami - na západe s obcou Topoľčianky, na severe s obcou Hostie, na severovýchode a východe s obcou Obyce a na juhu hraničí s katastrálnymi územiami Opatovce a Kňazice, ktoré sú súčasťou obce Žitavany.

3.1.3.2. Charakteristika súčasného stavu životného prostredia dotknutého územia - podľa stupňa územnoplánovacej dokumentácie

1. Horninové prostredie - inžiniersko-geologické vlastnosti, geodynamické javy (napr. zosuvy, seizmicita, erózia a iné), ložiská nerastných surovín, geomorfologické pomery (napr. sklon, členitosť), stav znečistenia horninového prostredia.

2. Klimatické pomery.

3. Ovzdušie - stav znečistenia ovzdušia.

4. Vodné pomery - povrchové vody (napr. vodné toky, vodné plochy), podzemné vody vrátane geotermálnych, minerálnych, pramene a pramenné oblasti vrátane termálnych a minerálnych prameňov (výdatnosť, kvalita, chemické zloženie), vodohospodársky chránené územia, stupeň znečistenia podzemných a povrchových vôd.

5. Pôdne pomery - kultúra, pôdny typ, pôdny druh a bonita, stupeň náchylnosti na mechanickú a chemickú degradáciu, kvalita a stupeň znečistenia pôd.

6. Fauna a flóra.
7. Krajina - štruktúra, typ, scenéria, stabilita, ochrana.
8. Chránené územia, chránené stromy a ochranné pásma podľa osobitných predpisov (napr. národné parky, chránené krajinné oblasti, navrhované vtáčie územia, územia európskeho významu, európska sústava chránených území - Natura 2000, chránené vodohospodárske oblasti, ÚSES (miestny, regionálny, nadregionálny).
9. Obyvateľstvo - demografické údaje (napr. počet dotknutých obyvateľov, veková štruktúra, zdravotný stav, zamestnanosť, vzdelanie), sídla, aktivity (poľnohospodárstvo, priemysel, lesné hospodárstvo, služby, rekreácia a cestovný ruch), infraštruktúra (doprava, produktovody, telekomunikácie, odpady a nakladanie s odpadmi).
10. Kultúrne a historické pamiatky a pozoruhodnosti, archeologické náleziská.
11. Paleontologické náleziská a významné geologické lokality (napr. skalné výtvory, krasové územia a ďalšie).
12. Iné zdroje znečistenia (hlukové pomery, vibrácie, žiarenie).
13. Zhodnotenie súčasných environmentálnych problémov

Táto časť je obsahovo rozsiahla a je zameraná na charakteristiku biotických a abiotických zložiek ako aj informácie o súčasnom stave jednotlivých zložiek životného prostredia. V k. ú. Machulince sa nachádza územia európskej sústavy SKUEV0873 Pohronský Inovec. Chránené vtáčie územie sa tu nevyskytuje.

Z environmentálneho hľadiska možno považovať za stresové vodnú eróziu, kvalita ovzdušia, hluk a poškodenie bioty prírodnou činnosťou a činnosťou človeka.

3.1.3.3. Hodnotenie predpokladaných vplyvov územnoplánovacej dokumentácie na životné prostredie vrátane zdravia a odhad ich významnosti podľa stupňa územnoplánovacej dokumentácie

▪ **Vplyvy na obyvateľstvo - počet obyvateľov dotknutých vplyvmi navrhovanej činnosti v dotknutých obciach, zdravotné riziká, sociálne a ekonomické dôsledky a súvislosti, narušenie pohody a kvality života, prijateľnosť činnosti pre dotknuté obce (napr. podľa názorových stanovísk a pripomienok dotknutých obcí, sociologického prieskumu medzi obyvateľmi dotknutých obcí), iné vplyvy**

Negatívne vplyvy na **obyvateľstvo**, na jeho zdravotný stav, na sociálne a ekonomické dôsledky, na možné zdravotné riziká, na prípadné narušenie kvality života a vplyvy na susedné obce sa nepredpokladajú v Územnom pláne obce Machulince - návrh. Práve naopak výstavbou a komplexným riešením rozvoja obce v súlade s ochranou prírody sa predpokladá zvýšenie kvality života obyvateľov obce Machulince. Okrem ochrany prírody treba mať na zreteli aj ochranu lesov a poľnohospodárskej pôdy, elimináciu negatívnych javov sprevádzajúcich dopravné väzby v území, zriadenie zberného dvora, dvor komunálnej techniky, kompostáreň - spracovanie odpadu z rastlinnej výroby, činností v záhradách obce a z lesníckej prevádzky.

▪ **Vplyvy na horninové prostredie, nerastné suroviny, geodynamické javy a geomorfologické pomery**

▪ ÚPN obce Machulince nemá vplyv na horninové prostredie, nerastné suroviny, geodynamické javy a geomorfologické pomery. V území obce nie je plánovaný taký rozvojový zámer, ktorý by mal priamy vplyv na geodynamické a geomorfologické procesy.

▪ **Vplyvy na klimatické pomery a ovzdušie**

V územnom pláne obce Machulince - návrh nie sú navrhované zámery, ktoré by mali negatívny vplyv na klimatické pomery a ovzdušie. Nie sú ani navrhované aktivity, ktoré by viedli k výrubu lesných pozemkov ale naopak je v ňom zachovaný lesný porast, navrhuje sa výsadba absentujúcej líniovej zelene popri spevnených a nespevnených komunikáciách, doplnenie ochrannú a izolačnú zelene, ktorá môže klimatické pomery zlepšiť.

Návrh ÚPN nemá vplyv na množstvo a koncentráciu emisií a imisií v ovzduší. Predmetom riešenia ÚPN nie sú funkcie, ktoré by priamo vplývali na množstvo a koncentráciu emisií a imisií v ovzduší. Na kvalitu ovzdušia vplyva doprava cesty III prechádzajúcej cez obec cesta III/1622 a III/1620, miestne a účelové komunikácie, plochy a veľkobloky poľnohospodárskej pôdy. Obec je plynofikovaná, nedisponuje s veľkými a strednými zdrojmi znečistenia. K malým zdrojom patria domové prevádzky, ktoré hlavne vo vykurovacom období znečisťujú ovzdušie splodinami fosílnych palív.

Územný plán obce Machulince - návrh vytvára predpoklady na zmiernenie dopadu klimatických zmien v riešenom území a zlepšenie mikroklimatických podmienok v území.

▪ **Vplyvy na vodné pomery a kvalitu vody**

ÚPN obce Machulince, podobne ako na ovzdušie ani na vodné pomery a kvalitu vody nemá priamy vplyv, ale vytvára predpoklady pre ochranu inundačného potokov. V území okrem Žitavy a Hostianskeho potoka pretekajú i menšie potoky - Machulinský potok, Suchý potok, Kopanický jarok a ich bezmenné prítoky. V území obce okrem vodohospodárskej funkcie plnia aj ekologickú funkciu. Na mnohých miestach sa zachovala resp. vyvinula brehová vegetácia.

V území obce sa vodná plocha nenachádza. ÚPN obce podporuje inovačné postupy a technológie zabezpečujúce vsakovanie dažďových vôd do územia a obmedzuje vypúšťanie dažďových vôd a vôd z povrchového odtoku do vodných tokov. Pri plánovanej výstavbe je potrebné v maximálnej miere zadržať vodu v území (zachovať retenčnú schopnosť územia) akumuláciou do zberných nádrží a následne túto vodu využívať na závlahu pozemkov, respektíve kontrolované ju vypúšťať do recipientu po odznení prívalovej zrážky.

V obci sa zachovalo niekoľko studní, ktoré sa využívajú zväčša na polievanie záhrad. Voda má zvýšenú hladinu dusičnanov a na pitie sa nehodí.

Obec Machulince je zaradená podľa Prílohy č. 1 k nariadeniu vlády č. 174/2017 Z. z. do zoznamu obcí zraniteľných oblastí, ktoré podľa § 34 vodného zákona sa ustanovujú poľnohospodársky využívané územia, z ktorých odtekajú vody zo zrážok do povrchových vôd alebo vsakujú do podzemných vôd, v ktorých koncentrácia dusičnanov je vyššia ako 50 mg.l-1 alebo sa môže v blízkej budúcnosti prekročiť. Vymedzené zraniteľné oblasti sa pravidelne prehodnocujú.

Tiež nevytvára negatívny vplyv na kvalitu, režim odtokových pomerov a zásoby (ako i na iné charakteristiky) podzemných a povrchových vôd v obci Machulince. Územie obce Machulince spadá pod perspektívnu geotermálnu oblasť č.17 stredoslovenské neovulkanity s hlavným kolektorom geotermálnych vôd – triasové karbonáty, s tepelným výkonom geotermálnych vôd 50 – 250 MW

Obec nedisponuje kanalizačnou sieťou. Likvidáciu splaškových vôd ÚPN obce Machulince rieši prostredníctvom verejnej splaškovej kanalizácie a zároveň samostatne rieši odvedenie dažďových vôd - nie zaústením do potrubí splaškovej kanalizácie. Všetky rozvojové aktivity, následne po schválení ÚPN obce budú riešené, v podrobnejšej projektovej dokumentácii a musia byť v súlade so zákonom č. 7/2010 Z. z. o ochrane pred povodňami.

▪ **Vplyvy na pôdu**

V rámci návrhu ÚPN obce Machulince dôjde k vyňatiu poľnohospodárskej pôdy na nepoľnohospodárske účely. Návrh riešenia ÚPN vytvára predpoklady na ochranu pôdy pred vodnou eróziou, rešpektuje existujúce výmole a rigoly, ktoré súvisia s lesnými výmolemi v zalesnenej časti a budovanie navrhovaných rigolov v kritických ohrozených lokalitách, vytvára legislatívny sankčný nástroj na postihovanie občana - podnikateľa, ktorý kontaminuje pôdu v okolí svojho bydliska (divoké skládky a pod.). Vytvára predpoklady pre vyhodnocovanie dôsledkov stavebných zámerov na poľnohospodárskej pôde v rámci návrhu riešenia územného plánu obce Machulince (riešiť v zmysle § 13 zákona č. 220/2004 o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy). Okrem poľnohospodárskej pôdy dbá na ochranu lesnej pôdy, dodržovanie LHP a rešpektovanie ochranného pásma lesa

Kontaminácia pôdy patrí z hľadiska kvality poľnohospodárskej pôdy k stresovým faktorom. Takmer celé územie Machulince disponuje s pôdami nekontaminovanými – relatívne čistými (Atlas krajiny SR, 2002).

▪ **Vplyvy na faunu, flóru a ich biotopy (napr. chránené, vzácne, ohrozené druhy a ich biotopy, migračné koridory živočíchov, zdravotný stav vegetácie a živočíšstva atď.)**

Chránené a vzácne spoločenstvá fauny a flóry sa viažu prevažne na prvky územného systému ekologickej stability, chránené územia a lesné ekosystémy. Návrh riešenia územného plánu obce vytvára predpoklady na realizáciu navrhnutých ekostabilizačných opatrení a prispieva k stabilizácii prírodného prostredia, čím sa zlepšia aj podmienky pre faunu a flóru riešeného územia.

▪ **Vplyvy na krajinu - štruktúru a využívanie krajiny, scenériu krajiny**

Územný plán obce Machulince - návrh nebude mať negatívny dopad na súčasnú krajinnú štruktúru a využívanie krajiny. Realizáciou navrhovaných opatrení a prvkov MÚSES sa vytvoria predpoklady pre ochranu súčasnej krajiny v riešenom území a na zvýraznenie hodnotných typických článkov štruktúry krajiny.

Zastavané územie obce je rozširované v trinástich lokalitách citlivo s ohľadom na historický vývoj, prirodzený rast a arondáciu. Tu dôjde k záberu poľnohospodárskej pôdy ako aj k zmene vo funkčnom a priestorovom charaktere využitia. Zmení sa krajinný obraz, vytvoria sa nové urbánne zastavané plochy. Navrhovaná zástavba bude kompozične podobná existujúcej vidieckej zástavbe, takže nevzniknú extrémne vizuálne prvky, pohľady narušajúce prirodzený ráz vnímania krajiny. Návrh nezasahuje do lesných celkov.

Budú dodržané záväzné regulatívy ako je max. výška zástavby, percento zastavanosti, podiel zelene, prípustné, podmiennečne vhodné a neprípustné funkčné využitie priestoru. Významným a pozitívnym faktorom v tejto súvislosti bude vegetačné prepojenie obce s okolitou krajinou.

Úlohou ÚPN obce je regulačne usmerniť výstavbu nových objektov, rekonštrukcie a prestavby jestvujúcich tak, aby sa zlepšil architektonicko-urbanistický obraz obce a zvýšila sa aj kvalita výstavby a jej výtvarno-kompozičný charakter a úroveň bývania. Existencia príležitostí na bývanie, stav domového a bytového fondu sú určujúce faktory, ovplyvňujúce ďalší rozvoj obce a naplňajúce jej obytnú funkciu.

▪ Vplyvy na chránené územia a ochranné pásma (napr. navrhované chránené vtáčie územia, územia európskeho významu, súvislá európska sústava chránených území (Natura 2000), národné parky, chránené krajinné oblasti, chránené vodohospodárske oblasti), na územný systém ekologickej stability.

▪ Návrh ÚPN obce Machulince rešpektuje všetky chránené územia, ochranné pásma, prvky územného systému ekologickej stability, ktoré sa v území obce vyskytujú. Navrhované plochy nemajú negatívny vplyv na územia európskeho významu, Natura 2000 a ani na prvky R-ÚSES, či chránené vodohospodárske oblasti. Aj po realizácii navrhovaných zámerov ostanú vymedzené chránené územia súčasťou priestoru prírodnej krajiny ekologicky hodnotnej a zvyšná časť ostane ako priestor zmiešanej krajiny, so saturáciou ľudských potrieb obyvateľov obce a rešpektovaním ochranných pásiem dopravnej a technickej infraštruktúry, vodných tokov, kultúrnych pamiatok a pod. Návrh rieši zlepšenie druhového zloženia existujúcich interakčných prvkov, resp. navrhuje založiť úplne nové koridory (alebo ich časti) výsadbou drevín v stromoradiach s vhodným druhovým zložením.

▪ **Vplyvy na kultúrne a historické pamiatky**

Územný plán obce Machulince - návrh nemá priamy vplyv na kultúrne a historické pamiatky.. Územnoplánovacia dokumentácia obce vytvára predpoklady pre ochranu a zachovanie kultúrneho dedičstva a rešpektuje stanoviská Krajského pamiatkového úradu v Nitre.

▪ **Vplyvy na archeologické náleziská**

Návrh riešenia ÚPN obce Machulince neovplyvní výskyt archeologických lokalít, ale stanovuje spôsob ako postupovať v prípade nálezov. Územnoplánovacia dokumentácia obce vytvára

predpoklady pre ochranu a zachovanie archeologických lokalít nálezísk a rešpektuje stanoviská Krajského pamiatkového úradu v Nitre.

▪ **Vplyvy na paleontologické náleziská a významné geologické lokality**

Územný plán obce Machulince – návrh nemá priamy vplyv na významné geologické a paleontologické lokality. Z hľadiska zachovania a ochrany chránených ložiskových území sa podľa Štátneho geologického ústavu Dionýza Štúra spomínané územia v obci Machulince vyskytujú. Návrh ÚPN obce ani nepočíta s ďalšou lokalizáciou a vyznačením ďalších potencionálnych nálezísk a prieskumných území, chránených ložiskových území, dobývacích priestorov a pod.

▪ **Iné vplyvy**

Nepredpokladá sa, že by navrhované lokality, obsiahnuté v návrhu ÚPN obce Machulince vyvolávali iné vplyvy.

▪ **Komplexné posúdenie očakávaných vplyvov z hľadiska ich významnosti, vzájomných vzťahov a ich porovnanie s platnými právnymi predpismi.**

Hĺbka spracovania jednotlivých zložiek ŽP v Územnom pláne obce Machulince – návrh umožňuje hodnotiť ich predpokladané pozitívne a negatívne vplyvy a ich intenzitu. Pri spracovaní územnoplánovacej dokumentácie boli rešpektované všetky relevantné právne predpisy uplatňujúce sa v oblasti ochrany a tvorby životného prostredia.

Vo fáze spracovania dokumentácie nie je možné presnými kvantitatívnymi ukazovateľmi stanoviť ich pôsobenie. Spomedzi uvádzaných vplyvov ani v jednej kategórii v Územnom pláne obce Machulince - návrh sa nepredpokladajú prevažujúce negatívne vplyvy. Za očakávané vplyvy v poradí z hľadiska ich významnosti v území možno považovať:

1. zvýšenie kvality a pohody života obyvateľov realizovaním regulatívov územného rozvoja (+)
2. skvalitnenie obytného prostredia obce a zvýšenie jej atraktivity realizovaním zásad urbanistickej kompozície (+)
3. skvalitnenie životného prostredia - eliminácia ohrozovania podzemných vôd nekontrolovateľne odvádzanými odpadovými vodami, skvalitnenie nakladania s odpadom (+)
4. skvalitnenie prírodného prostredia riešeného územia rešpektovaním prvkov ÚSES (+)
5. zábery poľnohospodárskeho pôdneho fondu (-)

3.1.4. Navrhované opatrenia na prevenciu, elimináciu, minimalizáciu a kompenzáciu vplyvov na životné prostredie a zdravie

Na základe hodnotenia možných negatívnych vplyvov na životné prostredie a zdravie obyvateľov boli navrhnuté opatrenia na ich prevenciu, elimináciu, minimalizáciu a kompenzáciu, ktoré sú súčasťou záväzných regulatívov návrhu územného plánu obce Machulince:

- v rámci daných možností zaviesť územno-priestorovú segregáciu jednotlivých funkcií (bývanie, výroba, rekreácia, vybavenosť.....),
- rešpektovať platné ochranné a bezpečnostné pásma ,
- neurbanizovať potenciálne záplavové územia.

V oblasti environmentálnej a dopravnej infraštruktúry:

- dobudovanie splaškovú kanalizáciu v obci v nových rozvojových lokalitách a iniciovať proces pripojenia všetkých domácností a firiem na obecnú kanalizáciu,
- zlepšovanie vodohospodárskych pomerov na vodohospodársky významnom vodnom toku, vodnom toku a v ich povodí zásahmi smerujúcimi k stabilizácii pomerov za extrémnych situácií ako povodňových, tak aj v období sucha,
- zlepšenie dopravného systému obce - odstránenie dopravných závad na nadradenej cestnej sieti aj na miestnych komunikáciách, dobudovanie siete peších komunikácií a plôch,

- realizovať také dopravné riešenia, ktoré budú ekologické, ohľaduplné voči zdraviu obyvateľstva a zároveň ekonomické.

V oblasti odpadového hospodárstva:

- uprednostniť minimalizáciu odpadov, separovaný zber a zhodnocovanie odpadov s využitím ekonomických a legislatívnych nástrojov,
- vytvoriť predpoklady pre vznik zberného dvora - separovaný zber úžitkových zložiek z komunálneho odpadu, vrátane separácie problémových látok /ÚPC O/.

V oblasti ekostabilizačných opatrení:

- zvýšenie ekologickej stability riešeného územia,
- zabezpečenie v miestach s vodnou eróziou protieróznou ochranu pôdy uplatnením prvkov ÚSES a to najmä biokoridorov, odstránenie pôsobenia stresových faktorov (skládky odpadov, konfliktné uzly a pod.) v územiach prvkov ÚSES,
- skoordiovane všetkých rozvojových zámerov s princípom trvalo udržateľného rozvoja obce,
- zabezpečenie nástrojmi územného plánovania ekologicky optimálne využívanie územia, rešpektovanie, prípadne obnovu funkčného ÚSES, biotickej integrity krajiny a biodiverzity na národnej, regionálnej a lokálnej, čo na území znamená venovať pozornosť predovšetkým:
 - zabezpečiť, aby územia postihnuté silnou vodnou eróziou boli upravené výsadbou infiltračných zasakovacích pásov,
 - rešpektovať všetky kategórie chránených území a ich ochranné pásma v zmysle platnej legislatívy.

3.1.5. Porovnanie variantov zohľadňujúcich ciele a geografický rozmer strategického dokumentu vrátane porovnania v dvoch alternatívach

Pre obce menej ako 2 000 obyvateľov nevyplýva podľa § 21 ods. 2 stavebného zákona povinnosť spracovania územného plánu vo variantoch. Obec Machulince má 1 108 obyvateľov (r. 2022). Má vypracovaný len jeden variant, ktorý oproti nulovému variantu (stav, ktorý by nastal, ak by sa navrhovaná činnosť neuskutočnila) sa javí ako realizovateľný a prijateľný. Nulový variant predstavuje terajší stav využívania riešeného územia obce v každej oblasti.

Oba varianty riešia čiastkovú problematiku v území a stanovujú limity využitia plôch. V optimálnom (návrhovom variante) sa využila možnosť upraviť negatívne dôsledky predošlých úprav v území. Tento návrh je rozšírený o zastavané územie v trinástich lokalitách.

Sú v ňom vymedzené oblasti problematiky územného plánovania ako je najmä potreba doplnenia technickej infraštruktúry - odkanalizovanie obce a prívod vody do lokalít s chýbajúcou technickou infraštruktúrou a do novo navrhovaných lokalít, ďalej potreba vymedzenia územia na rozvoj obytnej funkcie s potrebnou občianskou vybavenosťou, rozvoj plôch určených na rekreačné účely a potreba rešpektovania vyhlásených území ochrany prírody a tvorby krajiny, s prvkami miestneho územného systému ekologickej stability

Rozdiel vplyvu na životné prostredie je u oboch variantoch nepostrehnuteľný, nakoľko je rozvoj obce i naďalej sústredený v kompaktnej forme do súčasných hraníc zastavaného územia a v tesnom kontakte so súčasnými hranicami. Z predloženého návrhu ÚPN obce Machulince nevyplývajú žiadne závažné vplyvy na jednotlivé zložky životného prostredia, ktoré by predstavovali ich bezprostredné ohrozenie. Z pohľadu dlhodobej perspektívy rozvoja obce Machulince predložený návrh predstavuje jej optimálne riešenie.

3.1.6. Metódy použité v procese hodnotenia vplyvov územnoplánovacej dokumentácie na životné prostredie a zdravie a spôsob a zdroje získavania údajov o súčasnom stave životného prostredia a zdravia

Spracovateľ Správy o hodnotení vplyvov územnoplánovacej dokumentácie na životné prostredie vychádzal z viacerých zdrojov. Významným podkladom pre jej spracovanie boli najmä Prieskumy a rozboru obce Machulince, ktoré analyzovali stav životného prostredia, problematiku ochrany prírody a tvorby krajiny. Ďalej využil prístupné informácie o obci publikované na internetových portáloch (www.machulince.sk, katasterportál, Enviroportál, pôdny portál, SHMÚ, Štatistický úrad SR atď.) Tiež vychádzal zo všeobecne záväzných právnych predpisov, z nadradenej územnoplánovacej dokumentácie (Zmeny a doplnky 1 - Územný plán regiónu Nitrianskeho kraja, r. 2015), zo zadania ÚPN obce Machulince. Významnými zdrojmi boli aj Atlas krajiny SR, 2002, Detailná charakteristika pôdnych typov Slovenska), metodické pokyny, odborné publikácie (napr. Regionálny územný systém ekologickej stability okresu Zlaté Moravce, 2019), odborné stanoviská dotknutých subjektov a rôzne projektové a iné dokumentácie, týkajúce sa daného územia.

Pri spracovaní dát a informácií bola využitá metodika EIA, ktorá je legislatívne upravená v Zákone NR SR č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov ako aj ďalšie metódy napr. analýzy, syntézy, matematicko-štatistické, grafické, mapové atď., prezentujúce aktuálne výsledky výskumu, ktoré boli zapracované do jednotlivých častí.

Na základe týchto dát boli spracované informácie o vstupoch a výstupoch, charakteristika súčasného stavu životného prostredia a zhodnotenie predpokladaných vplyvov územnoplánovacej dokumentácie na životné prostredie. Použité metódy v procese hodnotenia vplyvov územnoplánovacej dokumentácie sú adekvátne.

3.1.7. Nedostatky a neurčitosti v poznatkoch, ktoré sa vyskytli pri vypracúvaní Správy o hodnotení

Spracovateľ vypracovania Správy o hodnotení vplyvu ÚPD obce Machulince - návrh poukázal na to, že určité nedostatky správy môžu vyplývať aj z toho, že posudzovanie vplyvov na životné prostredie je predprojektovou etapou, v ktorej sa overujú limity územia z hľadiska rôznych pohľadov a návrhy aktivít definované v územnoplánovacej dokumentácii nie sú určené bližšími kvantitatívnymi ukazovateľmi resp. parametrami. V tejto etape, ešte nie je možné presne určiť, ktoré konkrétne činnosti zo spektra prípustného funkčného využitia sa v rámci jednotlivých funkčných plôch, resp. regulačných blokov a krajinnoeekologických komplexov sa skutočnosti budú realizovať.

Určité nedostatky a neurčitosti Správy môžu vyplývať aj z nedostupnosti konkrétnych údajov charakterizujúcich stav zložiek životného prostredia a faktorov ovplyvňujúcich životné prostredie v obci. Na lokálnej úrovni nie sú k dispozícii výsledky konkrétnych meraní kvality napr. stavu ovzdušia, povrchových vôd, podzemných vôd, pôdy, hluku atď.

Uvedené neurčitosti a nedostatky nie sú zásadného charakteru a všetky podstatné okolnosti pre posúdenie návrhu územného plánu obce Machulince - návrh sú v Správe o hodnotení vplyvov na životné prostredie zohľadňované. Každá navrhovaná činnosť, ktorá podlieha posudzovaniu v zmysle zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie v znení neskorších predpisov bude sa posudzovať v súlade s týmto zákonom napr. v predloženej Správe o hodnotení sa nachádzajú určité nepresnosti, ktoré ju však neznehodnocujú a môžu byť zakomponované do čistopisu:

- V údajoch o výstupoch - doplniť celkové množstvo odpadov v obci (t/rok).
- Dočíslovanie tabuliek, dát, grafov a mapiek a priradiť rok (roky), k dátam ku ktorým sa vzťahujú.

- Národnostné zloženie obyvateľov v homogennom území pre rozvoj obce nie je tak významné ako je vzdelanosťou štruktúrou
- Medzi dotknuté obce nepatria Obec Čaradice, Hlavná ul. 157/16, 953 01 Čaradice, Obec Tekovské Nemce, Tekovská č.405/4, 966 54 Tekovské Nemce, Obec Veľká Lehota, Veľká Lehota č. 52, 966 41 Veľká Lehota

3.1.8. Všeobecne záverečné zhrnutie

Územný plán obce Machulince - návrh sa orientuje na vytvorenie účinného nástroja pre usmerňovanie rozvoja územia obce, ktorý je založený na princípoch udržateľného rozvoja a ochrany prírody a životného prostredia.

Na bývanie sú stanovené priestorové rezervy v zastavanom území a aj plochy v priamej nadväznosti na zastavané územie obce. Návrh územného plánu určuje využitie potenciálu územia na zabezpečenie rozvoja vo všetkých jeho funkčných požiadavkách. Predstavuje komplexný, ucelený rozvojový dokument obce, ktorý umožní primeraný rozvoj bývania, občianskej a technickej vybavenosti, aktivít v oblasti športu a rekreácie, poľnohospodárskej výroby v dlhodobom horizonte, pri rešpektovaní všetkých limitujúcich faktorov ako sú ochranné pásma, ochrana prírody, archeologické lokality, kultúrne a historické danosti a prvky ÚSES.

Environmentálne problémy rieši návrhom kompletizácie splaškovej kanalizácie (rozvojové lokality), ďalej rieši zásobovanie energiami, odstránenie dopravných závad a dopravné sprístupnenie hlavne novo navrhovaných lokalít. Realizáciou navrhovaných opatrení a prvkov MÚSES sa vytvoria predpoklady pre stabilizáciu prírodných hodnôt, atraktívnu prírodnú scenériu, úpravu štruktúry krajiny a zvýšenie ekologickej stability riešeného územia.

Z komplexného posúdenia riešenia Návrhu Územného plánu obce Machulince vyplýva, že nemá žiadne negatívne vplyvy na životné prostredie a zdravie obyvateľov obce, ale naopak, navrhovanými opatreniami, limitmi a regulatívmi, obmedzeniami a odporúčaniami sa stanovujú podmienky pre zlepšenie jeho stavu.

Strategický dokument upozorňuje na škodlivé vplyvy v oblasti životného prostredia, poškodzujúce prírodu a krajinu. Územný plán obce Machulince - návrh prináša riešenie a vytvára územné predpoklady pre skvalitnenie jednotlivých zložiek životného prostredia a revitalizáciu prírodného prostredia. Každá navrhovaná činnosť, ktorá podlieha posudzovaniu v zmysle zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie v znení neskorších predpisov bude sa posudzovať v súlade s týmto zákonom.

Správa o hodnotení obsahuje všetky potrebné náležitosti. Jednotlivé jej kapitoly sú spracované na požadovanej úrovni. Metódy použité v procese hodnotenia vplyvov územnoplánovacej dokumentácie na životné prostredie a zdravie, spôsob spracovania a zdroje získavania údajov o súčasnom stave životného prostredia a zdravia sú adekvátne.

Návrh územného plánu obce Machulince bol vypracovaný v jednom variante (v súlade s § 22 stavebného zákona) a v rámci správy o hodnotení sa porovnáva s nulovým variantom, t. j. so stavom, v ktorom sa obec nachádza v súčasnosti za predpokladu, že sa návrh územného plánu nebude realizovať. Ako vyplýva z porovnania, návrhový variant je jednoznačne výhodnejší variant pre územný rozvoj obce a skvalitnenie života jej obyvateľov a ochrany prírody.

Územný plán obce Machulince - návrh bol vypracovaný podľa ustanovení zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon) v znení neskorších predpisov a Vyhlášky Ministerstva životného prostredia SR č. 55/2001 o územnoplánovacích podkladoch a územnoplánovacej dokumentácii a bola rešpektovaná nadradená územnoplánovacia dokumentácia záväznej časti Územného plánu regiónu Nitrianskeho kraja v jeho plnom znení vrátane Zmien a Doplnkov.

Zo záverov správy je možné konštatovať, že realizáciou návrhu riešenia územného plánu obce a stanovením navrhnutých regulatívov dôjde k stabilizácii prvkov ÚSES v rámci katastrálneho územia Machulince a k zlepšeniu celkového stavu životného prostredia a kvality života obyvateľov obce.

3.1.9. Zoznam riešiteľov a organizácií, ktoré sa na vypracovaní Správy o hodnotení podieľali

NEUTRA - Architektonický ateliér, Ing. arch. Peter Mizia, Farská 1, 949 01 Nitra

3.1.10 Zoznam doplňujúcich analytických správ a štúdií, ktoré sú k dispozícii u navrhovateľa a ktoré boli podkladom na vypracovanie Správy o hodnotení

- Prieskumy a rozbor ÚPN obce Machulince, 10/2022
- Zadanie ÚPN obce Machulince, schválené uznesením č. 2023/2-43, na zasadnutí obecného zastupiteľstva dňa 13.01.2023 v obci Machulince,
- Návrh ÚPN obce Machulince, 10/2023
- Oznámenie o strategickom dokumente
- ZaD č.1 k ÚPN Regiónu Nitrianskeho samosprávneho kraja 06/2015 ·
- Atlas krajiny SR (MŽP SR 2002),
- Aktuálne ÚHDP (Úrad geodézie, kartografie a katastra SR)

3.2. Vyhodnotenie stanovísk dotknutých a príslušných orgánov a zainteresovanej verejnosti podľa § 12 zákona a stanovenie ich opodstatnenosti

K Správe o hodnotení a návrhu strategického dokumentu „Územný plán obce Machulince - návrh“ podľa § 12 ods. 1 a 2 zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie v znení neskorších predpisov boli na Okresný úrad Zlaté Moravce, odbor starostlivosti o životné prostredie doručené písomné stanoviská od dotknutých a príslušných subjektov. Tieto stanoviská boli dané spracovateľovi odborného posudku. Predložené stanoviská sú spracované v skrátenej forme, originály sú súčasťou spisu na Okresnom úrade Zlaté Moravce, odbor starostlivosti o životné prostredie. Väčšina doručených stanovísk k posudzovanému strategickému dokumentu bola s pripomienkami, ktoré mali charakter upozornenia a odporúčania. Pripomienky boli spracovateľom akceptované.

Bez pripomienok:

Okresný úrad Nitra, odbor výstavby a bytovej politiky k oznámeniu o strategickom dokumente „Územný plán obce Machulince“ (list OU-NR-OVBP1-2022/052935-002 zo dňa 19. 12. 2022) k **oznámeniu** a k správe o hodnotení strategického dokumentu OU-NR-OVBP1-2023/058259-002 zo dňa 28.11.2023) **nemal pripomienky.**

Okresný úrad Zlaté Moravce, odbor krízového riadenia (list č. OU-ZM-OKR-2022/001454 zo dňa 5.12.2022 k **oznámeniu** o strategickom dokumente „Územný plán obce Machulince“ vydal stanovisko: z hľadiska civilnej ochrany obyvateľstva, **nemá žiadne pripomienky** k strategickému dokumentu.

Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky, sekciu ochrany prírody a biodiverzity, odbor štátnej správy ochrany prírody a krajiny (list 13951/2023-6.3 zo dňa 27. 11. 2023) s predloženým strategickým dokumentom „Územný plán obce Machulince“ súhlasí a k správe o hodnotení, ako aj k samotnému návrhu územného plánu, nemá žiadne pripomienky.

S pripomienkami a odporúčaniami:

Okresný úrad Zlaté Moravce, odbor starostlivosti o životné prostredie (list OU-ZM-OSZP-2022/001458-006 zo dňa 13. 12. 2022 ako dotknutý orgán štátnej správy podľa zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov k oznámeniu o strategickom dokumente „Územný plán obce Machulince“ územnoplánovacej dokumentácie vydal stanoviská:

1. Do záväznej časti územnoplánovacej dokumentácie **zpracovať**, v súlade s metodickou príručkou Štandardy minimálnej vybavenosti obcí vydanéj Ministerstvom životného prostredia Slovenskej republiky (Bratislava, 2010), tzv. koeficient zelene (KZ) predstavujúci požadovaný minimálny podiel vegetačných plôch v území k celkovej ploche územia, ako plochu trvalo nezastavanú žiadnymi stavbami a určenú funkčne ako zeleň, a to pre každú funkčnú plochu zvlášť.
2. V prípade plôch bývania rodinných domov **stanoviť** minimálne 30 % podiel z celkovej plochy pozemkov, ako plochu trvalo nezastavanú žiadnymi stavbami a určenú funkčne na zeleň.
3. Pri všetkých plánovaných výrobných a priemyselných areáloch **stanoviť** výsadbu zelene tak, aby rozloha vegetačných plôch (zelene) v rámci územia výrobného a priemyselného areálu tvorila minimálne 30 % podiel k celkovej ploche investičného zámeru, pričom minimálne 80 % z tejto plochy zelene musí byť porastená drevinami, ako aj výsadbu ochrannej a izolačnej zelene v blízkosti výrobného a priemyselného areálu, ktorej pás bude široký minimálne 10 m.
4. Do záväznej časti územnoplánovacej dokumentácie **zpracovať**, aby sa spevnené vjazdy do dvorov rodinných domov, nachádzajúce sa na verejnom priestore (v miestach kde sa nachádza „zelený pás“ medzi miestnou komunikáciou a bránou), nere realizovali širšie ako je vstupná brána do dvora slúžiaca na vjazd tak, aby nedošlo k zastavaniu verejnej a cestnej zelene. Zvyšná plocha musí zostať vzhľadom na retenčnú schopnosť pôdy pokrytá vegetáciou.
5. Do záväznej časti územnoplánovacej dokumentácie **zpracovať**, aby boli všetky súčasné pozemky s funkciou vinica, ako aj všetky viničné oblasti zachované ako poľnohospodárska pôda (vinica) bez možnosti delenia a iného využívania, a aby bolo na území s funkciou viníc prípustné umiestniť len vinohradnícke stavby (hajlochy, pivnice) za účelom spracovania úrody a výroby vína, prípadne individuálne rekreačné a hospodárske objekty do 80,0 m² zastavanej plochy pre ubytovanie prechodného charakteru, alebo pre verejné stravovanie menšieho rozsahu.
6. Do záväznej časti územnoplánovacej dokumentácie **zpracovať**, aby sa v zmysle STN 73 6110/Z1 – Projektovanie miestnych komunikácií Zmena 1, časť 16.3.17, v súlade s STN 83 7010 – Ochrana prírody, Ošetrovanie, udržiavanie a ochrana stromovej vegetácie, povinne realizovala na všetkých navrhovaných parkovacích plochách výsadba vysokej zelene v počte minimálne 1 strom na 4 parkovacie miesta v priestore medzi stojiskami.
7. Z dôvodu stanovenia zásady ako aj merateľnosti, ako budú jednotlivé stavebné alebo regulačné zámery ovplyvňovať ekologickú stabilitu, kvalitu a stupeň životného prostredia, je potrebné **stanoviť** súčasný stupeň ekologickej stability (ďalej len „SES“) katastrálneho územia obce ako celku, a takisto členenia na extravilán a intravilán obce. Stupne ekologickej stability **uvádzať** pri každej zmene a doplnku územného plánu obce podľa najnovších údajov.
8. Vo výkresovej časti územného plánu obce **obsiahnuť** krajinne ekologický plán ochrany prírody a krajiny, a takisto výkres verejnej zelene so zobrazením súčasného stavu a návrhu.
9. **Posilňovať** biodiverzitu trvalo udržateľným plánovaním, ktoré musí v sebe zahŕňať podporu biodiverzity všetkých zložiek bioty (rastlinstvo aj živočíšstvo). V záväznej časti územnoplánovacej dokumentácie **musia byť implementované** princípy trvalo udržateľného rozvoja spojené so zeleným rastom.

10. **Vymedziť a zadefinovať** miesta, kde dochádza ku stretom stresových a bariérových faktorov s prvkami ochrany prírody, a v rámci opatrení riešiť ich elimináciu a nápravu, napr. zvážiť výstavbu priechodov pre živočíchy (ekoduktov, rybochodov atď.).

11. **Zachovať a chrániť** významné krajinné prvky (les, rašelinisko, brehový porast, jazero, mokrad', rieka, bralo, tiesňava, kamenné more, pieskový presyp, park, aleja, remíza) tvoriace kostru územného systému ekologickej stability (ďalej len „ÚSES“), neprerušovať línie biokoridorov a plôch biocentier pri navrhovaní novej infraštruktúry a výstavby líniových stavieb - v takýchto prípadoch riešiť alternatívne umiestnenie a trasovanie stavieb, zachovať jestvujúce plochy trvalého trávnatého porastu (ďalej len „TTP“) v extraviláne obce a zabezpečiť ich pravidelné kosenie, resp. pasenie, zvýšiť podiel plôch TTP na ornej pôde, ako významného protierózneho (pozitívum pri eliminovaní strát výnosov z úrody pri extrémoch povodňových vln) a krajinostabilizačného prvku, zachovať prirodzené nezregulované úseky vodných tokov vo voľnej krajine spolu s brehovými porastmi a priľahlými podmáčanými lokalitami.

12. Výstavbou **nezasahovať** do krajinných prvkov, biokoridorov, biocentier, chránených území a navrhovaných chránených území.

13. Obmedziť použitie chemických prostriedkov používaných pri rastlinnej výrobe v blízkosti obydľí, verejných studní, biotopov európskeho a národného významu ako i prvkov ÚSES.

14. **Dosadiť** brehový porast vodných tokov, ako významný biokoridor v krajine, vo viacerých radoch všade tam, kde netvorí súvislý zápoj, navrhnuť prvky ÚSES (biokoridory, biocentrá) na voľné miesta s pomocou vytvorenia tzv. „zelenej infraštruktúry“, ako siete rozličných typov plôch zelene a ostatných prírodných prvkov v zastavanom území, v súlade s ochrannými pásmami inžinierskych sietí tak, aby sa dobudovala celopriestorová štruktúra ÚSES a došlo k vzájomnému prepojeniu ekosystémov, ich zložiek a prvkov.

15. Navrhnuté prvky ÚSES **schváliť** v záväznej časti územného plánu, riadiť sa nimi pri jeho zmenách a pri posudzovaní investícií, považovať ich za limity územného rozvoja, zabezpečiť v nich taký režim využívania, aby spĺňala funkciu migračných trás, resp. interakčných prvkov.

16. Výstavbu a rozvoj infraštruktúry primárne **orientovať** v rámci už existujúcich urbanizovaných priestorov uprednostňovaním výstavby na asanovaných plochách opustených stavieb (brownfields), a nie na pozemkoch v súčasnom stave definovaných ako poľnohospodársky druh (orná pôda, vinica, záhrada, ovocný sad, trvalý trávnatý porast), čím by došlo k zníženiu stupňa ekologickej stability.

17. Stupeň ekologickej stability nesmie zamýšľanou výstavbou v rámci územného plánu klesnúť oproti v súčasnosti (pred výstavbou) stanovenému stupňu ekologickej stability. V prípade poklesu stupňa ekologickej stability **prijat'** kompenzačné opatrenia na eliminovanie tohto stavu.

18. Pri návrhoch nových obytných súborov **zabezpečiť** územnú rezervu pre funkčnú uličnú zeleň bez kolízie s podzemnými alebo vzdušnými koridormi inžinierskych sietí.

19. **Zvyšovať** podiel voľnej vegetačnej plochy na úkor zastavanej prekrytej plochy usmernením a podporou výstavby zelených striech (greenroofs). Vzhľadom na retenčnú schopnosť pôdy pokrytej vegetáciou, preferovať polopriepustné a deravé zatravnovacie dlaždice na výstavbu parkovísk a chodníkov pre zlepšenie mikroklimy obce.

20. **Rešpektovať** a zabezpečiť ochranu biotopov územia európskeho významu.

21. Širšie vzťahy musia **rešpektovať** RÚSES okresu Zlaté Moravce, schválený OÚ Zlaté Moravce, OSŽP.

22. V čo najväčšej miere implementovať Stratégiu adaptácie Slovenskej republiky na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy vypracovanej Ministerstvom životného prostredia Slovenskej republiky (MŽP SR) z roku 2017 (aktualizácia), ktorá vychádza z Uznesenia vlády SR č. 148/2014 k Stratégii adaptácie SR na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy, ako aj Stratégiu environmentálnej politiky Slovenskej republiky do roku 2030.

23. Podporovať výsadbu alejí vhodných drevín so zohľadňovaním orientácie tienenia spevnených plôch (ciest, chodníkov) stromami. Výsadba vytvára adekvátnu kompenzáciu voči celkovej zastavanej ploche spôsobujúcej presušenie a prehrievanie ovzdušia, znižovaniu priaznivej mikroklimy, čo má z dlhodobého hľadiska negatívne ekologické a socio-ekonomické dopady.

- štátna správa ochrany ovzdušia

Zhodnotila zámer, neuplatňuje žiadne pripomienky, dokument navrhuje rozpracovať v predloženej štruktúre.

- štátna správa odpadového hospodárstva

Strategický dokument Územný plán obce Obyce rozpracovať v predloženej štruktúre za dodržania platnej legislatívy na úseku odpadového hospodárstva.

- štátna vodná správa

Zhodnotila zámer, neuplatňuje žiadne pripomienky, dokument navrhuje rozpracovať v predloženej štruktúre.

Požiadavky Okresného úradu Zlaté Moravce, odbor starostlivosti o životné prostredie, úsek ochrany prírody a krajiny sú rešpektované v celom rozsahu (vid'. kapitola C II. 8; vid'. výkres č.3)

Slovenský vodohospodársky podnik, š. p., OZ Povodie dolného Váhu, list č. CS SVP OZ PN 6924/2022/2, CZ 24849/220 zo dňa 12. 07. 2022 vydal stanovisko: Súhlasí sa s návrhom dokumentácie „Územný plán obce Machulince“ a Správou o hodnotení strategického dokumentu a návrh strategického dokumentu:

- V celom rozsahu rešpektovať požiadavky - rešpektovať ochranné pásma vodohospodársky významných vodných tokov a drobných vodných tokov - rešpektovať zákon o vodách č. 364/2004 Z. z. a príslušné platné normy STN 73 6822, STN 75 2102 - v záujme zabezpečenia ochrany územia pred povodňami musia byť rozvojové lokality v súlade so zákonom č. 7/2010 Z. z. o ochrane pred povodňami.

Stanovisko bolo akceptované (kapitola C II. 4; vid'. výkres č. 2, 10.)

Regionálny úrad verejného zdravotníctva v Nitre

(list č. RÚVZNR/OHŽPaZ/3299/14522/2023 zo dňa 22. 11. 2023) ako príslušný orgán podľa § 3 ods. 1 písm. c) zákona č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len zák. č. 355/2007 Z. z.) vydal stanovisko:

Územný plán obce Machulince z hľadiska ochrany verejného zdravia **nemá byť posudzovaný podľa zákona NR SR č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov**

Národná diaľničná spoločnosť v liste č. 359/2022/08.06.2022 zo dňa 15. 6. 2022 vydala stanovisko:

V celom rozsahu **rešpektovať požiadavky SSC**, doručené listom č. 359/2022/08. 06. 2022 zo dňa 20. 6. 2022 .

Akceptované – (kapitola B I. 5; vid'. výkres č.2, č.8).

Peter Ondriaš, Žitavská 4, 951 97 Žitavany, v liste č OU-ZM-OSZP-2022/001417-012 zo dňa 14.12-2022 napísal stanovisko k oznámeniu o strategickom dokumente „Územný plán obce Machulince“:

1. V záväznej časti Územného plánu obce Machulince zahrnúť pozemky nachádzajúce sa v k. u. Machulince. C-KN 2296/66, 2296/67, 2296/68, 2296/69, 2296/70, 2296/71, 2296/72, 2296/73, 2296/74, 2296/75, 2296/76, 2296/77, 2296/78, 2296/79, 2296/80, 2296/81, 2296/82,

2296/83, 2296/84, 2296/85, 2296/86, 2296/87, 2296/88, 2296/89, 2296/90, 2296/91, 2296/92, 2296/93, 2296/94, 2296/95, 2296/96, 2296/97, 2296/98, 2296/99, 2296/100, 2296/101, 2296/102, 2296/103, 2296/104, 2296/105, 2296/106, 2296/107, 2296/108, 2296/109, 2296/110, 2296/111, 2296/112, 2296/113, 2296/114, 2296/115, 2296/116, 2296/117, 2296/118, 2296/119, 2296/120, do obytného územia slúžiaceho prevažne pre bývanie v rodinných domoch a malopodlažných bytových domoch so zázemím doplnené nevyhnutnou občianskou, dopravnou a technickou vybavenosťou.

2. V záväznej časti Územného plánu obce Machulince zahrnúť pozemky nachádzajúce sa v k. ú. Machulince, C-KN 1833/1, 1833/2, 1833/3, 1833/4, 1833/5, 1833/6. 2341/61 do územia poľnohospodárskej výroby slúžiaceho pre umiestnenie stavieb a zariadení rastlinnej a živočíšnej poľnohospodárskej výroby a poľnohospodárskych služieb, vrátane dopravného a technického vybavenia a plôch líniovej a plošnej zelene.

Úrad Nitrianskeho samosprávneho kraja, odbor strategických činností, Nitra vydal stanovisko (list č. CS 11873/2022, CZ 50326/2022 zo dňa 13. 12. 2022) k oznámeniu o strategickom dokumente vydal stanovisko a k Správe o hodnotení a k návrhu strategického dokumentu (list č. CS 4335/2023 CZ 45619/2023 zo dňa 27. 11. 2023)

Strategický dokument „Územný plán obce Machulince“ nesmie byť v rozpore s Územným plánom regiónu Nitrianskeho kraja schváleným uznesením č. 113/2012 z 23. riadneho zasadnutia Zastupiteľstva Nitrianskeho samosprávneho kraja konaného dňa 14. mája 2012 a jeho záväznou časťou vyhlásenou Všeobecne záväzným nariadením NSK č. 2/2012 a ani s jeho Zmenami a doplnkami č. 1 schválenými uznesením č. 111/2015 zo 16. riadneho zasadnutia Zastupiteľstva Nitrianskeho samosprávneho kraja konaného dňa 20. júla 2015 a ich záväznou časťou vyhlásenou Všeobecne záväzným nariadením NSK č. 6/2015.

Akceptované (textová časť Návrh ÚPN obce Machulince, kapitola B2).

Okresný úrad Nitra, odbor starostlivosti o životné prostredie, oddelenie štátnej správy vôd a vybraných zložiek životného prostredia kraja a oddelenie ochrany prírody a vybraných zložiek životného prostredia kraja (list č. OU-NR-OSZP2-2022/052457 zo dňa 15. 12. 2022) v zmysle § 6 ods. 6 zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov **vydal stanovisko k oznámeniu** o vypracovaní strategického dokumentu „Územný plán obce Machulince:

- Pri vypracovaní územnoplánovacej dokumentácie obce **rešpektovať** nadradenú územnoplánovaciú dokumentáciu a zosúladiť aktivity obce s nadradenou územnoplánovacou dokumentáciou.
- Pri navrhovaní konkrétnej činnosti, ktorá dosiahne prahové hodnoty uvedené v prílohe č. 8 zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov resp. spĺňa ustanovenia § 18 zákona o posudzovaní pri zmene činnosti vykonať posúdenie v zmysle zákona pred spracovaním projektovej dokumentácie pre územné konanie a stavebné povolenie konkrétnej činnosti a postupovať podľa zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov
- Z hľadiska záujmov ochrany ovzdušia **odporúča** umiestňovať také činnosti, ktoré negatívne neovplyvnia dobrú kvalitu ovzdušia v danom území.
- Pri riešení infraštruktúry odpadového hospodárstva postupovať v súlade so zákonom č. 79/2015 Z. z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov tak, aby bola dodržaná hierarchia odpadového hospodárstva, stanovená v § 6 zákona o odpadoch a obec si plnila všetky povinnosti vyplývajúce z § 81 zákona o odpadoch pre nakladanie s komunálnym odpadom a drobným stavebným odpadom.

Na území obce je v informačnom systéme environmentálnych zát'aží evidovaná v registri A – pravdepodobná environmentálna zát'až ZM(005)/Machulince – skládka PO (časť Píla) – SK/EZ/ZM/1107. Vhodnosť a podmienky prípadného využitia územia s výskytom environmentálnej zát'aže bude potrebné posúdiť a overiť geologickým prieskumom životného prostredia. Z hľadiska záujmov ochrany prírody a krajiny oddelenie ochrany prírody a vybraných zložiek životného prostredia kraja sa vyjadrilo samostatným záväzným stanoviskom č. OU-NR-OSZP1-2022/054195 zo dňa 15. 12. 2022.

V prípade ak existujú negatívne vplyvy návrhu strategického dokumentu na záujmy všetkých zložiek životného prostredia do správy o hodnotení a návrhu strategického dokumentu vypracovať aj návrhy zmierňujúcich opatrení.

Úrad ako dotknutý orgán v zmysle § 3 písm. p) zákona **nemá ďalšie pripomienky** k predloženému oznámeniu o strategickom dokumente a **požaduje** uvedené **pripomienky zapracovať do rozsahu hodnotenia strategického dokumentu** podľa zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

Okresný úrad Nitra, odbor starostlivosti o životné prostredie, oddelenie štátnej správy vôd a vybraných zložiek životného prostredia kraja a oddelenie ochrany prírody a vybraných zložiek životného prostredia kraja (list OU-NR-OSZP2-2023/058317 zo dňa 24. 11. 2023) a k Správe o hodnotení zaujal stanovisko:

V Správe o hodnotení strategického dokumentu je uvedená **neplatná legislatíva** na ochranu ovzdušia.

V súvislosti s prijatou novou legislatívou na ochranu ovzdušia navrhujeme doplniť do Záväznej časti návrhu ÚP v časti C5 Zásady a regulatívy starostlivosti o životné prostredie povinnosti týkajúce sa umiestňovania malých zdrojov znečisťovania ovzdušia. Pri územnom plánovaní je potrebné zohľadniť odporúčané odstupové vzdialenosti nielen pri umiestňovaní zdrojov, ale aj recipročne pri umiestňovaní obytných zón a sociálnej infraštruktúry od existujúcich stacionárnych zdrojov. Pri umiestňovaní malých zdrojov znečisťovania ovzdušia - rodinných domov s vykurovacím telesom je potrebné zobrať do úvahy okolitú zástavbu.

Úrad ako dotknutý orgán, v zmysle § 3 písm. p) zákona, **nemá ďalšie pripomienky** k predloženému návrhu strategického dokumentu a k správe o hodnotení strategického dokumentu podľa zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

Ministerstvo životného prostredia SR, Sekcia geológie a prírodných zdrojov, odbor štátnej geologickej správy (list č. 72032/2022 zo dňa 08. 12. 2022) **k oznámeniu** o strategickom dokumente „Územný plán obce Machulince“ a k Správe o hodnotení strategického dokumentu a návrh strategického dokumentu (list č. 86437/2023 zo dňa 14. 11. 2023) **zaslalo stanovisko:**

1. V katastrálnom území obce Machulince (ďalej len „predmetné územie“) sa nachádza:
 - výhradné ložisko „Machulince – tehliarske suroviny (243)“; s určeným chráneným ložiskovým územím (CHLÚ) a dobývacím priestorom (DP), ktoré nemá určenú organizáciu,
 - výhradné ložisko „Obyce – stavebný kameň (477)“; s určeným CHLÚ a DP pre KAS, a.s., Zlaté Moravce,
 - ložisko nevyhradeného nerastu (LNN) „Machulince II – stavebný kameň (4708)“, ktoré využíva Ondrejka Miloš KAM-ON, Machulince,
 - ložisko nevyhradeného nerastu (LNN) „Machulince – stavebný kameň (4647)“, ktoré využíva Ondrejka Miloš KAM-ON, Machulince.

Podľa § 15 ods. 1 banského zákona sú orgány územného plánovania a spracovatelia územnoplánovacej dokumentácie sú povinní pri územnoplánovacej činnosti vychádzať z podkladov o zistených a predpokladaných výhradných ložiskách a sú povinní navrhovať

riešenie, ktoré je z hľadiska ochrany a využitia nerastného bohatstva a ďalších verejných záujmov najvýhodnejšie.

Ministerstvo požaduje dodržať ustanovenia § 18 a § 19 banského zákona tak, aby bola zabezpečená ochrana výhradných ložísk proti znemožneniu alebo sťaženiu ich dobývania a podľa § 17 ods. 5 a § 26 ods. 3 banského zákona vyznačiť hranice chránených ložiskových území a dobývacích priestorov v územnoplánovacej dokumentácii.

Vzhľadom na súčasné a predpokladané využívanie ložísk žiadame územia v blízkosti chránených ložiskových území a dobývacích priestorov nevyužívať ako obytné, prípadne rekreačné územia s novými stavbami.

Ložisko nevyhradeného nerastu je podľa § 7 banského zákona súčasťou pozemku.

2. V predmetnom území sú evidované skládky odpadov tak, ako sú zobrazené na priloženej mape. Ministerstvo odporúča uvedené skládky odpadov dostatočne zohľadniť ÚPD.

3. V predmetnom území sú na základe výpisu z Informačného systému environmentálnych záťaží evidovaná environmentálna záťaž:

Názov EZ: ZM (005) / Machulince – skládka PO (časť Píla)

Názov lokality: skládka PO (časť Píla)

Druh činnosti: skládka priemyselného odpadu

Stupeň priority: EZ s nízkou prioritou ($K < 35$)

Registrovaná ako: A Pravdepodobná environmentálna záťaž

Pravdepodobná environmentálna záťaž môže negatívne ovplyvniť možnosti ďalšieho využitia územia.

4. V predmetnom území je zaregistrovaný výskyt potenciálneho zosuvu. Nestabilné je aj bezprostredné okolie zaregistrovanej svahovej deformácie. Hodnotené územie patrí do rajónu potenciálne nestabilných až nestabilných území. Územie je citlivé na väčšie antropogénne zásahy. Orgány územného plánovania sú podľa § 20 ods. 1 geologického zákona povinné v textovej a grafickej časti územnoplánovacej dokumentácie zohľadniť výsledky geologických prác, v konkrétnom prípade výsledky inžinierskogeologického prieskumu spracované v záverečnej správe: Atlas máp stability svahov SR v M 1 : 50 000 (Šimeková, Martinčeková a kol., 2006), ktorý je prístupný na mapovom serveri Štátneho geologického ústavu Dionýza Štúra Bratislava. Na webových stránkach sú dostupné aj ďalšie údaje a informácie o zaregistrovaných svahových deformáciách:

<http://apl.geology.sk/atlassd/> a <http://apl.geology.sk/geofond/zosuvy/>.

Svahové deformácie v predmetnom území negatívne ovplyvňujú možnosti využitia územia pre stavebné účely.

5. Predmetné územie spadá do nízkeho až stredného radónového rizika, tak ako je to zobrazené na priloženej mape. Stredné radónové riziko môže negatívne ovplyvniť možnosti ďalšieho využitia územia.

6. Informácie o geotermálnej energii v predmetnom území sú k dispozícii na webovej stránke Štátneho geologického ústavu Dionýza Štúra – aplikácia Atlas geotermálnej energie <http://apl.geology.sk/mapportal/#/aplikacia/14>.

Podľa § 20 ods. 3 geologického zákona ministerstvo vymedzuje ako riziká stavebného využitia územia:

a) výskyt potenciálnych zosuvov. Vhodnosť a podmienky stavebného využitia územia s výskytom potenciálnych zosuvov je potrebné posúdiť a overiť inžinierskogeologickým prieskumom.

b) výskyt stredného radónového rizika. Vhodnosť a podmienky stavebného využitia územia s výskytom stredného radónového rizika je potrebné posúdiť podľa zákona č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a vyhlášky č. 98/2018 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o obmedzovaní ožiarovania pracovníkov a obyvateľov z prírodných zdrojov ionizujúceho žiarenia.

Štátny geologický ústav Dionýza Štúra (list č. 2/22-231-746 zo dňa 13.09.2021) vydal stanovisko:

Dostatočne zohľadniť územia, na ktorých sa nachádzajú sanované, rekultivované lokality; Rešpektovať, že predmetné územie spadá do stredného radónového rizika, čo môže negatívne ovplyvniť ďalšie možnosti využitia územia. Ministerstvo podľa § 20 ods. 3 geologického zákona, výskyt stredného radónového rizika vymedzuje ako riziko stavebného využitia územia. Vhodnosť a podmienky stavebného využitia územia s výskytom stredného radónového rizika je potrebné posúdiť podľa zákona č. 355/2007 Z. z. a Vyhlášky MZ SR č. 528/2007 Z. z. **Akceptované** (kapitola B I. 3 a B II. 3,4,5; viď. výkres č.4).

Okresný úrad Nitra, odbor starostlivosti o životné prostredie, oddelenie štátnej správy vôd a vybraných zložiek životného prostredia kraja v liste č. OU-NR-OSZP2-2022/052541 zo dňa 05. 12. 2023 **nemá pripomienky k oznámeniu a k Správe o hodnotení a návrh strategického dokumentu** (list č. OU-NR-OSZP2-2023/058383 zo dňa 13. 11. 2023) podľa zákona č. 128/2015 Z. z. o **prevencii závažných priemyselných havárií** a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej „zákon o PZPH“), z hľadiska prevencie závažných priemyselných havárií a obmedzovania ich následkov na zdravie ľudí, životné prostredie a majetok o strategickom dokumente Územný plán obce Machulince. V oznámení zároveň upozornil, že v prípade, ak by sa na území obce uvažovalo s umiestnením podniku, na ktorý by sa vzťahoval zákon o PZPH je orgán verejnej správy, ktorý podľa osobitných predpisov vypracúva, obstaráva alebo schvaľuje rozvojové koncepcie alebo územnoplánovacia dokumentáciu, alebo povoľuje stavby, zariadenia a iné činnosti, povinný zohľadniť ciele prevencie závažných priemyselných havárií a obmedzovania následkov takýchto havárií na zdravie ľudí, životné prostredie a majetok (§ 14 zákona o PZPH).

Okresný úrad Nitra, odbor starostlivosti o životné prostredie, oddelenie ochrany prírody a vybraných zložiek životného prostredia kraja (list OU-NR-OSZP1-2022/054195 dňa 15. 12. 2022) ako dotknutý orgán štátnej správy, podľa § 6 ods. 6 zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon č. 24/2006 Z. z.“) a § 67 písm. f) zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 543/2002 Z. z.“) vydal k **oznámeniu o vypracovaní strategického dokumentu „Územný plán obce Machulince“** **záväzné stanovisko:**

Okresný úrad Nitra, odbor starostlivosti o životné prostredie, oddelenie ochrany prírody a vybraných zložiek životného prostredia kraja predkladá k strategickému dokumentu **pripomienky, ktoré požaduje zapracovať do Správy o hodnotení ako aj do návrhu územnoplánovacej dokumentácie obce:**

- 1.V zadaní ÚPN obce Machulince, v kapitole „Územná ochrana“ požadujeme zosúladiť neaktuálne paragrafové znenia s platnou legislatívou podľa zákona č. 543/2002 Z. z.
2. V zadaní ÚPN obce Machulince, v kapitole „Územná ochrana“ je vo vzťahu k inváznym druhom nesprávne použitá legislatíva, nakoľko od 1. augusta 2019 nadobudol účinnosť zákon č. 150/2019 Z. z. o prevencii a manažmente introdukcie a šírenia invázných nepôvodných druhov a o zmene a doplnení niektorých zákonov, ktorým bolo nahradené znenie § 7 zákona č. 543/2002 Z. z. K tomuto zákonu boli vydané nové vykonávacie predpisy - Vyhláška Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 450/2019 Z. z., ktorou sa ustanovujú podmienky a spôsoby odstraňovania invázných nepôvodných druhov a Nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 449/2019 Z. z., ktorým sa vydáva zoznam invázných nepôvodných druhov vzbudzujúcich obavy Slovenskej republiky.
3. Vo viacerých kapitolách zadania ÚPN obce Machulince požaduje opraviť neplatnú Vyhlášku MŽP SR č. 24/2003 Z. z. Pôvodnú vyhlášku nahradila nová Vyhláška MŽP SR č.170/2021,

ktorou sa vykonáva zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov.

4. Do zásad regulatívov záväznej časti ÚPN obce Machulince požaduje zaviesť regulatív na zamedzenie zaťaženia regionálneho biocentra RBC5 Pohronský Inovec nadmernou stavebnou činnosťou

5. Všetky chránené územia, územia NATURA 2000, prvky územného systému ekologickej stability a genofondové lokality, a biotop európskeho významu Lk1 Nížinné a podhorské kosné lúky na lúčach Pohronského Inovca požadujeme vymedziť a podhorské kosné lúky na lúčach Pohronského Inovca požaduje vymedziť zakreslením vo „výkrese ochrany prírody a tvorby krajiny, vrátane prvkov ÚSES“.

Podľa § 9 ods. 4 zákona č. 543/2002 Z. z. je orgán verejnej správy, príslušný na konanie vo veci, obsahom záväzného stanoviska viazaný.

Správa Chránenej krajinnej oblasti, Ponitrie (v liste č. CHKOPN 632-001/2022 zo dňa 13. 12. 2022) k územnoplánovacej dokumentácii a k strategickému dokumentu k Správe o hodnotení (list č. CHKOPN 576-002/2023 zo dňa 23.11.2023) **vydala stanovisko:**

V katastri obce Machulince eviduje štátna ochrana prírody nasledovné záujmové územie:

SKUEV0873 Pohronský Inovec (2. stupeň ochrany)

- V zmysle návrhov Regionálneho územného systému ekologickej stability okresu Zlaté Moravce sa v predmetnom území nachádzajú tieto záujmové územia:

Nadregionálny hydrický biokoridor NRBk1 Žitava

Regionálne biocentrum RBc5 Pohronský Inovec

Genofondové lokality GL8 Obycké lúky a GL19 Hlboká úboč

Na lúčach Pohronského Inovca eviduje štátna ochrana prírody výskyt biotopu európskeho významu Lk1 Nížinné a podhorské kosné lúky.

Návrh riešenia:

Text zadania Územného plánu obce Machulince **obsahuje** všetky relevantné **informácie týkajúce sa záujmov ochrany prírody.**

- Na lúčach Pohronského Inovca vo východnej časti katastra obce Machulince evidujeme výskyt **biotopu európskeho významu Lk1** Nížinné a podhorské kosné lúky.

- Predmetné územie je zároveň súčasťou Regionálneho biocentra RBc5 Pohronský Inovec. Jedná sa o ucelenejší prírodný komplex tvorený kvetnatými bučinami, ktoré v nižších polohách prechádzajú do teplomilných dubových lesov. Lesné komplexy striedajú rozsiahlejšie plochy mezofilných až vlhkých lúč s výskytom viacerých vzácnych, ohrozených a chránených druhov rastlín. Nadmerné rekreačné využívanie v tomto priestore by mohlo mať negatívny vplyv na funkčnosť tohto biocentra.

- V územnoplánovacej dokumentácii obce Machulince by bolo žiaduce stanoviť záväzné regulatívy, ktoré by zamedzili zaťaženie Regionálneho biocentra RBc5 Pohronský Inovec nadmernou stavebnou činnosťou.

Pri rešpektovaní požiadaviek ochrany prírody a pri zapracovaní vyššie uvedených požiadaviek do ďalších stupňov územnoplánovacej dokumentácie obce Machulince, nedôjde k rozporu so záujmami ochrany prírody v katastri obce Machulince.

3.2.1. Stanovenie opodstatnenosti pripomienok k Správe o hodnotení a strategickému dokumentu "Územný plán obce Machulince - návrh.

V žiadnom z doručených stanovísk nie sú uvedené také pripomienky, ktoré by neumožňovali schválenie navrhovaného strategického dokumentu. Vo väčšine prípadov, pripomienky vychádzajú z platných všeobecne záväzných právnych predpisov v oblasti ochrany jednotlivých zložiek životného prostredia a zdravia obyvateľstva a požaduje sa ich rešpektovanie.

Všetky stanoviská boli kladné, pričom prevažovali stanoviská s pripomienkami a odporúčaniami.

4. PRIEBEH PROCESU POSUDZOVANIA

Územný plán obce Machulince - návrh bol vypracovaný podľa ustanovení zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon) v znení neskorších predpisov a Vyhlášky Ministerstva životného prostredia SR č. 55/2001 o územnoplánovacích podkladoch a územnoplánovacej dokumentácii a zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a súvisiacimi predpismi.

Vecný a časový harmonogram prípravy a schvaľovania Územného plánu obce Machulince – Návrh riešenia a časový harmonogram:

Prípravné práce: marec - máj 2022

· Prieskumy a rozbor: jún 2022 - september 2022

· Zadanie: október - november 2022

· Prerokovanie zadania: november - január 2023 - uznesenie č. 2023/2-4 z 2. zasadnutia Obecného zastupiteľstva Obce Machulince zo dňa 13. 01. 2023

· Návrh: júl 2023

· Prerokovanie návrhu: august - september 2023 prerokovaný

· Čistopis: október 2023

Pri vypracovaní Územného plánu obce Machulince - návrh bola rešpektovaná záväzná časť Územného plánu regiónu Nitrianskeho kraja v jeho plnom znení, vrátane Zmien a Doplnkov ÚPN R-NSK č.1. Územný plán regiónu Nitrianskeho samosprávneho kraja bol schválený uznesením č. 113/2012 na 23. riadnom zasadnutí Zastupiteľstva Nitrianskeho samosprávneho kraja, konaného dňa 14. mája 2012 a záväzná časť bola vyhlásená Všeobecne záväzným nariadením č.2/2012 zo dňa 14. mája 2012. Dokument nadobudol účinnosť dňom 29. mája 2012. Zastupiteľstvo Nitrianskeho samosprávneho kraja na 16. riadnom zasadnutí, konanom dňa 20. júla 2015, uznesením č. 111/2015 schválilo „Územný plán regiónu Nitrianskeho kraja – Zmeny a doplnky č. 1“.

4.1. Vecný a časový harmonogram prípravy a schvaľovania strategického dokumentu

Obstarávateľ strategického dokumentu - Obec Machulince, zastúpený starostom obce Bohumilom Bielikom, predložil podľa § 5 zákona Okresnému úradu Zlaté Moravce, odbor starostlivosti o životné prostredie, dňa 24. 11. 2022 **Oznámenie o strategickom dokumente „Územný plán obce Machulince – návrh“** (ďalej len „Oznámenie“) na posúdenie podľa zákona č. 24/2006 Z. z. Nakoľko oznámenie bolo vypracované v súlade s prílohou č. 2 k zákonu o posudzovaní, OÚ Zlaté Moravce, OSŽP doručil oznámenie, podľa § 6 ods. 2 zákona na zaujatie stanoviska dotknutým orgánom a dotknutým obciam a určil 15 dňovú lehotu (od doručenia) na vyjadrenie. Zároveň zverejnil oznámenie a informáciu pre verejnosť na webovom sídle Ministerstva životného prostredia SR <http://enviroportal.sk/sk/eia/detail/uzemny-plan-obce-machulince>.

K oznámeniu boli príslušnému orgánu doručené písomné stanoviská dotknutých orgánov. K oznámeniu o strategickom dokumente „Územný plán obce Machulince“ sa vyjadril s návrhmi a požiadavkami p. Peter Ondriaš, ktoré boli predmetom rozsahu hodnotenia:

1. Do záväznej časti územného plánu obce zahrnúť pozemky nachádzajúce sa v k. ú. Machulince, podľa stanoviska k oznámeniu o strategickom dokumente zo dňa 14. 12. 2022, do obytného územia, slúžiaceho prevažne pre bývanie v rodinných domoch a malopodlažných bytových domoch so zázemím, doplnené nevyhnutnou občianskou, dopravnou a technickou vybavenosťou.

2. Do záväznej časti územného plánu obce zahrnúť pozemky nachádzajúce sa v k. ú. Machulince, podľa stanoviska k oznámeniu o strategickom dokumente, zo dňa 14. 12. 2022, do územia poľnohospodárskej výroby, slúžiaceho pre umiestňovanie stavieb a zariadení rastlinnej a živočíšnej poľnohospodárskej výroby a poľnohospodárskych služieb, vrátane dopravného a technického vybavenia a plôch líniovej a plošnej zelene.

Po ich prerokovaní bol určený **Rozsah hodnotenia strategického dokumentu** č. OU-ZM-OSZP-2022/001417-011 zo dňa 13. 12. 2022, kde boli sformulované kľúčové pripomienky a požiadavky. Rozsah hodnotenia strategického dokumentu určil okrem stavu, ktorý by nastal, ak by sa strategický dokument neprijal a následne nerealizoval i variant strategického dokumentu predložený v oznámení o strategickom dokumente. Boli stanovené všeobecné podmienky a špecifické požiadavky pre spracovanie Správy o hodnotení strategického dokumentu a pre vypracovanie konceptu strategického dokumentu Územný plán obce Machulince, ktoré boli aj zapracované do dokumentu.

Oznámenie a Rozsah hodnotenia bol zverejnený na úradnej tabuli a webovom sídle obce Machulince a tiež bol uverejnený na webovom sídle MŽP SR.

Obstarávateľ predložil, podľa § 9 zákona o posudzovaní OÚ Zlaté Moravce, OSŽP „**Správu o hodnotení strategického dokumentu a návrh strategického dokumentu „Územný plán obce Machulince - návrh“**“ v dohodnutom počte listinných vyhotovení a na elektronickom nosiči dát. Správa o hodnotení bola spracovaná podľa určeného Rozsahu hodnotenia ako aj podľa prílohy č. 5 zákona o posudzovaní.

Strategický dokument Územný plán obce Machulince - návrh a Správu o hodnotení vypracovala NEUTRA - Architektonický ateliér, Ing. arch. Peter Mizia Farská 1, 949 01Nitra.

Okresný úrad Zlaté Moravce, OSŽP, ako príslušný orgán podľa ust. § 53 ods. 1 písm. c) a ust. § 56 písm. a) zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov zverejnil Správu o hodnotení dňa 06. 11. 2023 podľa ust. 10 ods. 2 zákona na webovom sídle ministerstva <http://enviroportal.sk/sk/eia/detail/uzemny-plan-obce-machulince>.

Obec Machulince ako obstarávateľ návrhu Územného plánu obce a Správy o hodnotení strategického dokumentu oznámila dotknutým orgánom štátnej správy, dotknutým obciam, fyzickým a právnickým osobám a ostatnej verejnosti obce, v súlade s ustanovením § 21 zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon) v znení neskorších predpisov a v súlade so zákonom o posudzovaní vplyvov, že **verejné prerokovanie Územného plánu obce Machulince - návrh a Správy o hodnotení** sa uskutoční dňa 18. 11. 2023 na Obecnom úrade v Machulinciach o 10:30 hod pre organizácie, orgány štátnej správy a samosprávy a pre občanov o 18:00 hod v kultúrnom dome. Strategické materiály k verejnému nahliadnutiu boli k dispozícii od 06. 11. 2023 do 06. 12. 2023) na vývesnej tabuli obecného úradu Machulince ako i na webovej stránke obce www.machulince.sk.

Termín a miesto verejného prerokovania bolo oznámené 10 dní pred jeho konaním.

Na verejných prerokovaniach starosta obce Machulince Bohumil Bielik, privítal prítomných a predstavil cieľ verejného prerokovania. Hlavný riešiteľ a zodpovedný projektant územnoplánovacej dokumentácie Ing. arch. Peter Mizia predstavil návrh Územného plánu obce Machulince. Prezentoval jeho smernú, záväznú a grafickú časť a zhodnotil vplyvy strategického dokumentu na životné prostredie a zdravie obyvateľstva, identifikované v správe o hodnotení strategického dokumentu.

Ing. Margita Ficová (odborne spôsobilá osoba pre obstarávanie ÚPD a ÚPP) uviedla, že návrh územného plánu obce Machulince rieši priestorové usporiadanie a funkčné využívanie územia. Zosúladí požiadavky zo zadania, reguluje a usmerňuje umiestnenie objektov a stanovuje regulatívy, ktoré určujú zakázané, obmedzujúce a prípustné funkcie v k. ú. obce. Do pozornosti dala možnosti novej individuálnej bytovej výstavby, verejnoprospešné stavby a riešenia v lokalite možných zosuvov. V rokovacej miestnosti boli vystavené príslušné grafické a textové

dokumenty. Po ukončení prezentácie bola otvorená diskusia, počas ktorej hlavný riešiteľ odpovedal na otázky prítomných.

Na verejnom prerokovaní vzniesol požiadavky p. Peter Ondriaš, Žitavská 4, 951 97 Žitavany, ktorý uviedol, že dňa 14. 12. 2022 na základe Oznámenia o strategickom dokumente „Územný plán obce Machulince“ zverejneného na internetovej stránke Obce Machulince, dňa 02. 12. 2022, doručil na Okresný úrad Zlaté Moravce, odbor starostlivosti o životné prostredie stanovisko k oznámeniu o strategickom dokumente, v ktorom žiadal o nasledovné:

1. V záväznej časti Územného plánu obce Machulince zahrnúť pozemky, nachádzajúce sa v k. ú. Machulince, C-KN 2296/66, 2296/67, 2296/68, 2296/69, 2296/70, 2296/71, 2296/72, 2296/73, 2296/74, 2296/75, 2296/76, 2296/77, 2296/78, 2296/79, 2296/80, 2296/81, 2296/82, 2296/83, 2296/84, 2296/85, 2296/86, 2296/87, 2296/88, 2296/89, 2296/90, 2296/91, 2296/92, 2296/93, 2296/94, 2296/95, 2296/96, 2296/97, 2296/98, 2296/99, 2296/100, 2296/101, 2296/102, 2296/103, 2296/104, 2296/105, 2296/106, 2296/107, 2296/108, 2296/109, 2296/110, 2296/111, 2296/112, 2296/113, 2296/114, 2296/115, 2296/116, 2296/117, 2296/118, 2296/119, 2296/120, do obytného územia, slúžiaceho prevažne pre bývanie v rodinných domoch a malopodlažných bytových domoch so zázemím doplnené nevyhnutnou občianskou, dopravnou a technickou vybavenosťou.

2. V záväznej časti UPD obce Machulince zahrnúť pozemky, nachádzajúce sa v k. ú. Machulince, C-KN 1833/1, 1833/2, 1833/3, 1833/4, 1833/5, 1833/6, 2341/61, do územia poľnohospodárskej výroby slúžiaceho pre umiestňovanie stavieb a zariadení rastlinnej a živočíšnej poľnohospodárskej výroby a poľnohospodárskych služieb, vrátane dopravného a technického vybavenia a plôch líniovej a plošnej zelene.

Nakoľko návrhy neboli premietnuté do Návrhu a nie sú spomenuté ani v Správe o hodnotení, žiada o doplnenie návrhu o uvedené body č. 1 a 2.

Odpoveď spracovateľa k bodu:

1. Začlenenie lokality „IBV Machulince – JUH“ je v rozpore s rokovaniami na úrovni OZ obce Machulince, ktoré viedli k vypracovaniu zadávacieho dokumentu pre ÚPN obce Machulince.

- Je v rozpore s platným zadáním.
- Je v rozpore s výkresom rozvojových lokalít.
- Je v rozpore s princípom kompaktného formovania sídla. Ide o lineárny rozvojový zámer náhodilým smerom.

2. Spracovateľovi neboli dodané relevantné kvalitatívne a kvantitatívne podklady k legálnej chovateľskej činnosti a živočíšnej výrobe na území obce Machulince.

Riešenie daných požiadaviek bolo realizované na obecnom zastupiteľstve, dňa 29. 11. 2023 Uznesením č. 2023/7-8, kde **nebola schválená žiadosť** o doplnenie návrhu územného plánu obce Machulince a stanovisko ku Správe o hodnotení vplyvov Územného plánu obce Machulince na životné prostredie od pán Petra Ondriaša, bytom Žitavská 4, 951 97 Žitavany na zapracovanie do návrhu Územného plánu obce Machulince.

Ďalšími občanmi, ktorí mali pripomienky k návrhu Územného plánu obce Machulince boli pani I. Rekšáková, pán J. Rajnoha, pani M. Ondrejková a pani A. Ondrejková, pán Š. Lipčey, pán Ing. V. Ondrejka, PhD. a iní. Svoje požiadavky zašlú písomnou formou na Obecný úrad Machulince.

Zo strany dotknutých orgánov štátnej správy k strategickým materiálom neboli vznesené žiadne negatívne pripomienky. Na prerokovaniach bol realizovaný zápis, ktorý aj s prezenčnou listinou sú uložené v spisovej dokumentácii na OÚ Zlaté Moravce, odbor starostlivosti o životné prostredie.

OÚ Zlaté Moravce, OSŽP listom č. OU-ZM-OSZP-2023/000085-046 VA zo dňa 05. 12. 2023 podľa § 13 ods. 4 zákona o posudzovaní za **spracovateľa odborného posudku** strategického dokumentu Územný plán obce Machulince - návrh určil doc. RNDr. Alenu Dubcovú, CSc., Novomeského 75, 949 12 Nitra, odborne spôsobilú osobu zapísanú v zozname odborne

spôsobilých osôb na posudzovanie vplyvov činností na životné prostredie, pod č. 657/2017/OPV 2r, 3o. Odborný posudok bol spracovaný podľa § 13 ods. 8 zákona. Lehota jeho spracovania, podľa § 13 ods. 6 zákona o posudzovaní bola dodržaná.

1. 2. Návrh monitoringu.

Podľa § 16 ods. 1 zákona o posudzovaní sú obstarávateľ a rezortný orgán povinní zabezpečiť sledovanie a vyhodnocovanie vplyvov schváleného strategického dokumentu na životné prostredie, prípadne použiť na tento účel existujúci monitoring, aby sa predišlo zdvojovaniu monitorovania. Sledovanie a vyhodnocovanie vplyvov strategického dokumentu na životné prostredie, podľa § 16 ods. 2 zákona o posudzovaní spočíva:

a) v systematickom sledovaní a vyhodnocovaní jeho vplyvov,

b) vyhodnocovaní jeho účinnosti,

c) zabezpečení odborného porovnania predpokladaných vplyvov uvedených v Správe o hodnotení so skutočným stavom.

Ak obstarávateľ zistí, že skutočné vplyvy strategického dokumentu na životné prostredie posudzovaného podľa zákona sú horšie, ako sa uvádza v správe o hodnotení strategického dokumentu, je povinný zabezpečiť opatrenia na ich zmiernenie a zároveň zabezpečiť zmenu, doplnenie, prípadne prepracovanie strategického dokumentu.

Obstarávateľ a rezortný orgán sú povinní bezodkladne oznámiť príslušnému orgánu informácie o výsledkoch sledovania a vyhodnocovania vplyvov strategického dokumentu na životné prostredie podľa § 16 ods. 2 zákona o posudzovaní, ako aj o zabezpečení povinností podľa § 16 ods. 3 zákona o posudzovaní v elektronickej podobe alebo v listinnej podobe.

Podľa ustanovení § 30 ods. 4 stavebného zákona obec pravidelne, najmenej však raz za štyri roky, preskúma schválený územný plán, vyhodnotí jeho aktuálnosť a posúdi, či nie sú potrebné jeho zmeny alebo doplnky, alebo či nevznikli také objektívne dané podmienky, ktoré vyvolajú potrebu obstarat' aktualizáciu, prípadne nový územný plán.

5. ZÁVEREČNÉ STANOVISKO

Správa o hodnotení vplyvu územno-plánovacej dokumentácie na životné prostredie vrátane zdravia je spracovaná podľa § 9 Zákona NR SR č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Obsahuje všetky náležitosti a štruktúrne je zostrojená tak, ako ich predpisuje príloha č. 5 k zákonu o posudzovaní: „Obsah a štruktúra Správy o hodnotení územnoplánovacej dokumentácie“.

Podáva komplexnú analýzu o súčasnom stave životného prostredia, o jeho jednotlivých zložkách na základe dostupných dát a informácií, ktoré dopĺňa vlastnými výpočtami.

Je spracovaná podrobne a na odbornej úrovni, umožňuje posúdiť a hodnotiť očakávané vplyvy navrhovaného strategického dokumentu na životné prostredie na požadovanej úrovni. Obsahuje konkrétne výhľadové stavy, návrhy a zásady riešení a odporúčania. Pri jej spracovaní boli vzaté do úvahy a rešpektované relevantné právne predpisy v oblasti ochrany a tvorby životného prostredia.

Celkovo možno vyzdvihnúť kvalitu spracovania Správy o hodnotení ako i jej zrozumiteľnosť a prehľadnosť.

Strategický dokument je v súlade s Územným plánom veľkého územného celku Nitrianskeho kraja v znení jeho neskorších zmien a doplnkov, v rámci ktorých je potrebné rešpektovať najmä ustanovenia záväznej časti.

Navrhovaný strategický dokument „**Územný plán obce Machulince - návrh**“ bol spracovaný v jednom variante okrem nulového. Predstavuje predpoklad usporiadaného regulovaného vývoja a rastu obce s progresívnym demografickým trendom.

Správa o hodnotení vplyvu územno-plánovacej dokumentácie na životné prostredie a „Územný plán obce Machulince - návrh“ neprinášajú žiadne návrhy, ktoré by zhoršovali životné prostredie, poškodzovali prírodu a krajinu, mali negatívne sociálno-ekonomické dopady, narušovali pohodu a kvalitu života obyvateľov, ale naopak, predkladá konkrétne riešenia problémov s identifikovanými nepriamymi vplyvmi, preto **odporúčam** vydať kladné záverečné stanovisko príslušnému orgánu so stanovením podmienok a opatrení na vylúčenie alebo zníženie negatívnych vplyvov.

V Nitre 16.12.2023

Doc. RNDr. Alena Dubcová, CSc.
odborne spôsobilá osoba